

TRAIASCA A 42-A ANIVERSARE A MARI REVOLUȚII SOCIALISTE DIN OCTOMBRIE!

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățămîntului

ORGAN AL MINISTERULUI ÎNVĂȚĂMINTULUI ȘI CULTURII ȘI AL COMITETULUI CENTRAL AL SINDICATULUI MUNCITORILOR DIN ÎNVĂȚĂMINT ȘI CULTURĂ

Anul XI, Nr. 538

Vineri 6 noiembrie 1959

8 pagini 25 bani

SUB STEAGUL MARELUI OCTOMBRIE

Acum 42 de ani, tunurile „Aurorei” revoluționare vesteau lumii întregi un eveniment de o însemnătate covârșitoare: pe pământul frământatei Rusii a învins marea revoluție a muncitorilor și țăranilor și, o dată cu aceasta, a început o eră nouă în istoria omenirii, deschizându-se popoarelor drumul desființării exploatării omului de către om.

În decursul secolelor omenirea a cunoscut nenumărate evenimente istorice importante, dar nici unul nu a adus schimbările profunde ale Marelui Octombrie. Spre deosebire de revoluțiile petrecute în trecut în viața popoarelor, care se terminau cu înlocuirea unei forme de exploatare prin alta, marele eveniment care a avut loc cu 42 de ani în urmă a nimicit puterea politică și economică a celor ce trăiau din munca altora, eliberând din jugul exploatării masele muncitoare de pe pământul Rusiei.

Pe arena internațională, Marea Revoluție Socialistă din Octombrie a dat o gravă lovitură sistemului capitalist. Lanțul capitalismului a fost sfărâmat și, pe a șasea parte a globului, a apărut o nouă orînduire, lipsită de exploatare — orînduirea socialistă.

În cei 42 de ani ce s-au scurs de la înfăptuirea Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, socialismul a cîștigat noi și noi adepți. Numeroase popoare au hotărît să rupă cu viața grea pe care le-o hărăzea dominația burgheză și moșierimii și să înceapă construirea vieții noi, socialiste. Aceasta a făcut ca lagărul socialismului să crească și să se întărească considerabil, ajungînd să cuprindă astăzi o treime din populația lumii. Totodată, ca urmare a suflului Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, s-au trezit la viață un mare număr de popoare coloniale și dependente. Pe zi ce trece se intensifică lupta de eliberare din colonii. Pînă în prezent, în afară de R.P. Chineză, R.P.D. Coreeană, R.D. Vietnam, care construiesc socialismul, circa 800.000.000 de oameni s-au eliberat din robia colonială după cel de al doilea război mondial. Cu fiecare stat colonial ce-și scutură jugul asupritor puterile imperialiste slăbesc, se grăbește procesul prăbușirii sistemului colonial al imperialismului.

În anii care au urmat lui 1917, poporul sovietic, condus de înțelepciune de partidul său marxist-leninist, a arătat lumii că de multe înfăptuiri pot dobîndi masele muncitoare libere de orice exploatare. Poporul sovietic a transformat Rusia dintr-o țară înapoiată într-o mare putere socialistă, industrial-colhoznică. Astăzi, statul sovietic socialist ocupă primul loc în Europa și al doilea în lume în ce privește volumul producției industriale. Succesele tehnicii și științei sovietice au uimit pînă și pe dușmanii socialismului. Cu un entuziasm nestăvilit popoarele lumii au primit vestea că în U.R.S.S. a fost pusă în funcțiune pentru prima oară pe pămînt, o centrală atomo-electrică, că a fost dat în exploatare primul spărgător de gheață pe bază de energie atomică, că au fost lansate cu succes în Cosmos cei dintîi sateliți artificiali ai Pămîntului și prima planetă artificială, că a atins Luna o rachetă construită de mină omenească pe pămînt sovietic și că o nouă rachetă, prevăzută cu o stație automată interplanetară, trecînd la o mică distanță de Lună, furnizează omului date necunoscute de vremeată.

Succesele obținute de muncitorii, inginerii, tehnicienii și oamenii de știință sovietici, au fost posibile pe baza dezvoltării fără precedent a economiei sovietice, se datoresc griji pe care P.C.U.S. o poartă ridicării nivelului de trai material și cultural al poporului, creării celor mai bune condiții de studiu și cercetare în orice domeniu de activitate. Propunînd o întrecere pașnică cu capitalismul, Uniunea Sovietică a depășit, încă de pe acum, țările capitaliste cele mai dezvoltate în privința ritmului de creștere și volumului absolut al sporului anual de producție, în producția pe cap de locuitor la produse ca mangan, nichel, crom, sfeclă de zahăr, grâu, ovăz, cartofi, etc.

Înfăptuirea sarcinilor cuprinse în planul septenal (1959—1965) va face posibil ca U.R.S.S. să întrecă S.U.A. în producția industrială atât ca volum absolut, cit și pe cap de locuitor.

În privința ridicării nivelului de trai, planul septenal prevede creșterea în continuare a veniturilor reale ale oamenilor muncii, reducerea duratei zilei de lucru și a numărului de zile lucrătoare ale săptămînii, precum și alte măsuri legate de asistența socială, buna deservire a populației etc.

Nu este întâmplător că în țara în care se dă viață visurilor celor mai avîntate ale omenirii, cultura a cuprins masele largi, că de la mic la mare, oamenii învață cu sîrg, perfecționîndu-și munca neîncetat. Noua orientare a școlii sovietice — spre prac-

V. SEROV: Cucerirea Palatului de iarnă

LUNA PRIETENIEI ROMÎNO-SOVIETICE

E. I. AFANASENKO printre cadrele didactice

În sala de marmură a „Casei Științei” E. I. Afanasenko, conducătorul delegației Asociației de prietenie sovieto-romîne care participă la sărbătorirea Lunii prieteniei romîno-sovietice, ministrul Învățămîntului al R.S.F.S. Ruse, s-a înclinat joi seara cu cadrele didactice din Capitală.

Tov. Șt. Bălan, adjunct al ministrului Învățămîntului și Culturii, a adus un călduros salut oaspetelui sovietic în numele ministerului și al cadrelor didactice. E. I. Afanasenko a transmis profesorilor și învățătorilor din țara noastră salutul cadrelor didactice din R.S.F.S.R. și le-a urat, totodată, noi succese în activitatea de educare a tinerei generații. Împărtășindu-și impresiile din vizita făcută în țara noastră, vorbitorul a subliniat că poporul român, sub conducerea Partidului Muncitoresc Român, a obținut, într-un timp scurt, succese remarcabile

în dezvoltarea economiei și culturii. Vorbind despre marile realizări ale poporului sovietic, E. I. Afanasenko a arătat că în condițiile actuale cînd Uniunea Sovietică a pornit la construcția desfășurată a comunismului, problema educației comuniste a tinerei generații are o importanță deosebită. Acest fapt a creat necesitatea reorganizării întregului sistem de învățămînt. Reorganizarea s-a făcut pe baza consultării celor mai largi categorii de cetățeni sovietici. Vorbitorul a expus pe larg principiile care au stat la baza reorganizării școlii sovietice subliniind însemnătatea care se acordă astăzi legăturii strînse a învățămîntului cu viața, cu munca productivă.

Întîlnire cu scriitori

În orașul Lipova au avut loc de curînd întîlniri ale elevilor cu scriitorii.

La o asemenea întîlnire elevii au ascultat cu mult interes cele povestite de poetul Al. Jebeleanu, din Timișoara, în legătură cu vi-

zita sa în U.R.S.S., cu minunatele realizări ale oamenilor sovietici în domeniul artei și culturii.

Serbarea elevilor

În cadrul manifestărilor din Luna prieteniei romîno-sovietice, elevii Școlii elementare de 7 ani din Sălărd, raionul Oradea, au organizat cu ajutorul cadrelor didactice o frumoasă serbare. Aceasta a început prin întreceri sportive între școlari și a continuat cu un festival artistic.

Serată literară

Printre numeroasele acțiuni și manifestări culturale organizate în Luna prieteniei romîno-sovietice de către cadrele didactice și elevii Școlii medii „Dr. Petru Groza” din Odorhei, deosebit de interesantă a fost recenta serată cu tema: „Moscova în versuri și cîntece”. Elevii au cîntat și au recitat în limbile romînă, maghiară și rusă cîntece închinete minunatele capitale a Țării Socialismului.

Un cîntec pentru 7 Noiembrie

INVĂȚIND din experiența școlii sovietice

Am vizitat nu de mult, în cadrul unei delegații a M.I.C., Uniunea Sovietică pentru a studia acțiunea uriașă ce se desfășoară în țara constructorilor comunismului sub semnul întăririi legăturii învățămîntului cu viața. Numeroase și extrem de valoroase sînt cunoștințele și faptele culese din contactul direct cu viața, cu realitățile școlare sovietice, puternice, de neuitat sînt impresiile pe care acestea ni le-au lăsat.

Anul din urmă este pentru învățămîntul din U.R.S.S. anul unei cotituri istorice. O dată cu întregul popor sovietic, care a pășit la construcția desfășurată a comunismului, oamenii școlii îndeplinesc cu entuziasm hotărîrile celui de al XXI-lea Congres al P.C.U.S. și prevederile Legii cu privire la înălțarea legăturilor școlii cu viața și la continuarea dezvoltării a sistemului de învățămînt public în U.R.S.S. Reorganizarea învățămîntului sovietic reflectă evoluția societății sovietice în etapa actuală.

Epoca construcției desfășurate a comunismului este epoca dezvoltării vertiginose a mecanizării și automatizării producției, a electrificării ei, epoca folosirii energiei atomice, a electronicii, a chimiei sintetice. În această epocă școala, întregul sistem al învățămîntului au menirea de a forma oameni în stare să aplice știința și tehnica modernă, oameni cu o cultură multilaterală, capabili să participe activ la munca de creare a valorilor fără de care societatea nu poate nici să trăiască și nici să se dezvolte. Scrutînd adînc viitorul, îngrijindu-se de viitorul patriei — educația omului nou — P.C.U.S. și Consiliul de Miniștri al U.R.S.S. au elaborat planul reorganizării școlii sovietice, au trasat căile dezvoltării ei viitoare, au trecut la organizarea unei uriașe acțiuni care să ducă la întărirea legăturii școlii cu viața, ajutînd învățămîntul să se ridice la nivelul sarcinilor construirii comunismului, să realizeze profilul armonios al omului societății comuniste.

Pivotul acțiunii de întărire a legăturii școlii cu viața îl constituie pregătirea tineretului prin imbinarea învățămîntului cu munca, folosindu-se noi forme de activitate și noi metode de instruire și de educare a elevilor. Noua orientare a școlii sovietice pune la loc de frunte pregătirea elevilor pentru muncă și educația prin muncă a omului comunist. Aceasta se realizează prin aplicarea consecventă a principiului leninist al imbinării învățămîntului cu munca productivă. V. I. Lenin spunea: „Nu-ți poți închipui un ideal de societate viitoare fără imbinarea învățămîntului cu munca productivă a tineretului generației. Numai muncind împreună cu muncitorii și țărani, tinerii pot deveni adevărați comuniști”.

Vizitînd școlile Uniunii Sovietice am constatat că această învățătură stă așezată la temelii muncii de pregătire a tuturor elevilor sovietici.

În școala de 8 ani, pregătirea psihologică și practică a elevilor pentru încadrarea în muncă se realizează prin activitatea în atelierul școlar și pe loturile didactice experimentale, prin munca social-utilă a elevilor, prin munca de autodeservire. Ei lucrează efectiv, depunînd un efort fizic pe măsura puterilor lor, așa încît lucrul să nu fie socotit drept o simplă joacă, ci să aibă ca rezultat crearea unor obiecte utile, care să dea elevilor satisfacția muncii, să-i facă să simtă răspunderea pentru felul cum au fost realizate și cum au muncit.

În clasele I-IV băieții și fetele efectuează

aceleași lucrări. În clasele V-VIII lucrările practice în atelierul școlar sînt diferențiate. În timp ce băieții fac lucrări de lăcătușerie și tâmplărie, fetele învață să croiască, să brodeze, să gătească — într-un cuvînt, capătă deprinderi practice legate de viața de toate zilele, în special de viața lor ca viitoare mame și gospodine. Am văzut cîteva asemenea ateliere pentru fete la școlile nr. 1 și nr. 4 din Riazan, ca și la școlile nr. 5 și nr. 165 din Moscova. Ele erau la fel de bine utilizate ca și atelierul pentru munca băieților.

La sate, în sezonul muncilor agricole, atît băieții cit și fetele lucrează pe loturile didactice experimentale. Toate școlile dispun de terenuri dintre cele mai bune, situate foarte aproape de școală. Ele au, de asemenea, crescătorii de păsări, ferme de iepuri de casă etc. Fiecare elev răspunde de o anumită parcelă sau de o anumită muncă. Sînt impresionant seriozitatea cu care lucrează, optimismul lor.

La școala din Ermiş, regiunea Riazan, elevele și elevii care lucrează pe lotul experimental ne-au dat răspunsuri corecte și sigure la întrebările puse. Eleva Liuba Karpuhina, din clasa a V-a, cunoștea foarte bine tehnica îngrijirii și climatizării porumbului în regiunile nordice. Ne-au uimit hotărîrea ei de a învinge greutățile și increderea ei în reușită.

Aceeași dragoste de muncă, același optimism l-am întîlnit pretutindeni la elevii sovietici. Nina Dimitrieva, profesoară de științe naturale la școala medie din Jușta, regiunea Riazan, se mîndrește pe bună dreptate cu elevii și elevele școlii. Toate parcelile de pe lotul acestei școli sînt model de cultură rațională și îngrijire. Caracterul experimental al lucrărilor dovedește temeinicia și aplicativitatea cunoștințelor. Fiecare elev este un mic cercetător. Ferma de iepuri de casă, ferma de păsări, eleșteul, grădina de pomi fructiferi, straturile de flori — toate sînt nu numai locuri de muncă și școală de educație comunistă, dar și locuri de desfășurare.

Și cîte lucruri minunate nu se pot spune despre munca social-utilă a copiilor sovietici! Elevii Școlii nr. 5 din Moscova au predat statului o mare cantitate de fier vechi, în schimb căreia au primit o locomotivă pe care au predat-o căilor ferate. Locomotiva poartă acum numele școlii Elevii și elevele Școlii nr. 165 din Moscova au preluat asupra lor îngrijirea parcului din cartier; ei se îngrijesc de sere, de straturile de flori, de întreținerea aleilor, bazinelor etc. Prin activitatea lor de largă utilitate socială elevii sovietici se leagă puternic de viața școlii, a întreprinderilor și a colhozurilor care le patronază școlile, de cartierul, satul sau orașul lor, de patria lor socialistă. Prin aceste activități ei realizează și unele venituri, care servesc la îmbunătățirea condițiilor de instruire și educare în școală. Elevii de la școala din Jușta, de pildă, și-au procurat din veniturile obținute pe aceste căi un televizor și au organizat o excursie la Moscova.

Desăvîrșirea pregătirii tinerilor pentru muncă se realizează în clasele IX-XI. Elevii acestor clase participă direct la munca în producție — în uzine și fabrici sau în colhozuri și sovhozuri. De exemplu, elevii Școlii nr. 4 din Riazan lucrează la întreprinderea de aparatură de calculat, cei ai Școlii nr. 1 din aceeași localitate la întreprinderea de radiotehnică, cei ai Școlii nr. 23 din Leningrad la Uzinele „Sverdlov” etc.

Prin aceste activități elevii își dezvoltă într-un asemenea grad pricepe-

rile și deprinderile de muncă, încît își însușesc o specializare, o profesiune și se angrenează încă din timpul școlii în lupta pentru îndeplinirea indicilor de plan. Prin participarea lor nemijlocită la activitatea în producție elevii dobîndesc o atitudine comunistă față de muncă, ajung să-și însușească tradițiile eroice ale muncitorilor.

După terminarea clasei a X-a elevii depun examenul de calificare în profesia însușită și continuă să lucreze, perfecționîndu-și pregătirea. Ei sînt retribuiți după cantitatea și calitatea muncii.

În pregătirea pentru meseriile de profil agricol (de mecanizator, zootehnician etc.) se folosește munca productivă în gospodăriile didactice ale școlilor, care au teren propriu pus la dispoziția acestora de către colhozuri. Școlile medii din Ermiş și Jușta, de exemplu, dispun de gospodării care ocupă fiecare terenuri de peste 100 ha. De asemenea, școlile sînt înzestrate de către colhozuri cu tractoare, mașini de semănat etc. Gospodăriile didactice au planuri de producție și inginer șef de producție. Toate lucrările se execută de către elevii cu mijloace mecanice puse la dispoziție de colhoz, iar produsele aparțin colhozului. Elevii sînt plătiți după numărul zilelor muncă efectuate.

Imbinînd astfel învățămîntul cu munca în producție, elevii claselor IX-XI își însușesc o serioasă pregătire profesională, pentru a participa activ la crearea valorilor necesare societății. Ei sînt dornici să fie de folos societății. Munca în producție face să crească mult interesul și dragostea lor pentru activitatea în industrie și agricultură. Elevul Volodia Sektov, din ultima clasă a Școlii medii cu instruire în producție din Ermiş, a obținut calificarea de mecanizator de larg profil. Fruntaș la învățătură, el dorește ca după terminarea școlii medii, să se încadreze în producție ca șef brigadier într-un colhoz și să-și continue studiile superioare prin învățămîntul fără frecvență.

Experiența școlilor vizitate, discuțiile cu profesorii și cu elevii, convorbirile rodnice pe care le-am avut cu cadrele didactice, cu lucrătorii din Ministerul Învățămîntului al R.S.F.S.R. și de la Academia de științe pedagogice ne-au îndreptat pe deplin că munca efectuată de elevii — și îndeosebi munca în producție — are o puternică influență pozitivă asupra pregătirii lor de cultură generală și politehnică, ca și asupra formării chipului lor moral.

Călătoria de studii pe care am făcut-o în Uniunea Sovietică, contactul direct cu realitățile școlare sovietice ne-au prilejuit o informare sistematică în legătură cu măsurile luate pentru întărirea legăturii școlii cu viața. Oamenii sovietici cu care am venit în contact ne-au ajutat cu dragoste prietenească să cunoaștem tot ceea ce ne interesează, ne-au pus la dispoziție un bogat material documentar — proiectele noilor planuri de învățămînt, programe școlare, hotărîri, lucrări în care este expusă experiența școlilor. Toate acestea constituie un ajutor prețios pentru lucrătorii din Ministerul Învățămîntului și Culturii și pentru pedagogii în rezolvarea problemelor importante care stau acum în fața învățămîntului pentru îmbunătățirea instruirii și a educației comuniste a tineretului din patria noastră.

Prof. univ. ANGHIEL MANOLACHE
director general-adjunct
în Ministerul Învățămîntului și Culturii

In preajma lui 7 Noiembrie

LA O ORA EDUCATIVA

Cei 39 de elevi ai clasei a IX-a „A” de la Școala medie nr. 8 din Capitală au așteptat cu emoție ultima oră de curs — ora de dirigenție — care are astăzi un caracter festiv, legat de marele eveniment aniversat în aceste zile de oamenii muncii din întreaga lume. S-au pregătit pentru sărbătoare, manifestîndu-și sentimentele de admirație și recunoștință pe care le au pentru poporul sovietic, descăzător de drumuri noi. Săptămînile acestea au prilejuit elevilor numeroase manifestări interesante prin care au reușit să cunoască mai bine pe oamenii sovietici, minunata lor țară: au văzut filme au fost la spectacole de teatru, au citit cărți, au învățat cîntece și dansuri sovietice.

Acum ei ascultă cu interes, sorbind parcă fiecare cuvînt, pe colega lor Paula Dumitrescu, care le vorbește despre lupta eroică a proletariatului rus în anul 1917 împotriva asupritorilor și trădătorilor țării, cucerind pentru ei și pentru toate popoarele asuprite din fosta Rusie țaristă dreptul la viață și libertate. Ea le vorbește despre lupta lui Lenin, despre forța partidului bolșevicilor care a știut să ducă poporul la victorie.

Elevilor din clasa a IX-a aceste lucruri le sînt cunoscute. Despre ele au învățat la lecțiile de istorie, au ascultat emisiuni, au citit cu nesăț din cărți, au văzut filme. Dar ori de cîte ori aud din nou vorbindu-li-se, ori de cîte ori citesc din nou despre aceasta, încearcă o emoție nouă, parcă mai puternică. Și e firesc să fie așa, căci este vorba de evenimentul care avea să deschidă o nouă eră în istoria omenirii care avea să schimbe viața a sute de milioane de oameni.

„Țara Sovietelor este astăzi țara cu cel mai mare prestigiu internațional. Situndu-se în fruntea luptei pentru apărarea păcii — bunul cel mai scump al omenirii — puterea sovietică a rămas credincioasă principiului proclamat în primul său decret — decretul asupra păcii”, așa își încheie cuvîntul Paula Dumitrescu.

Rînd pe rînd prind să vorbească alți elevi. Angela Pop — despre importanța internațională a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, despre era revoluțiilor proletare și coloniale deschisă de aceasta: Georgeta Cristea — despre transformările uriașe care au avut loc în economia Uniunii Sovietice; Măruța Grigore — despre influența Marii Revoluții Socialiste din Octombrie asupra mișcării muncitorești din țara noastră. Radu Boca și Cristian Blaj se opresc asupra uimitorilor succese ale științei sovietice în domeniul cercetărilor cosmice. Sînt încă sub impresia științei despre fotografierea părții invizibile a Lunii și, cine știe, poate că nu sînt străin de gîndul că ar putea să se numere și ei printre viitorii călători în Cosmos.

Discuțiile s-au încheiat. Acum elevii privesc ilustrațiile pe care le-a adus în clasă dirigența lor, tovarăsa Margareta Dinescu, cuprinzînd aspecte din viața orașelor și satelor Uniunii Sovietice, a harnicilor ei locuitori, aspecte ale culturii și tehnicii celei mai avansate din lume.

Ultima parte a orei educative este rezervată lecturilor literate. Vocea gradată a Elvirei Mîtescu redă un fragment din „Orologiul Kremlinului” de N. Pogodin, în care Lenin răspunde așa cum se cuvine unui englez sosit la Moscova la scurt timp după revoluție. Englezul nu poate pricepe cu nici un chip cum de-și închipuie rușii că vor izbui să construiască o societate nouă, fără exploatare. Astăzi, cînd socialismul a devenit o realitate pe a patra parte a globului pămîntesc, cînd ideile lui Lenin însuflețesc la luptă pentru o viață nouă pe exploatații din întreaga lume, apare cu atît mai ridicol englezul din piesa lui Pogodin. Figurile expresive ale elevilor arată că ei simt din plin acest lucru.

În interpretarea Mioarei Dogaru, poezia „Marșul brigăzilor de șoc” a lui Maiakovski răsună ca un angajament al acestor tineri de 15—16 ani de a învăța, de a se pregăti cît mai temeinic pentru munca pe marele șantier al socialismului din țara noastră. Vor păstra cu toții în minte îndemnul vigurosului poet:

„De la brigăzi de șoc
la secții de șoc
de la secții de șoc
la uzine de șoc!”

„Elevii unei clase evocă Marea Revoluție. Ei trăiesc, învață, se bucură de tinerețea lor fericită într-o țară care a pășit pe drumul lui Octombrie, o țară unde, în locul vechii orinduieli bazate pe nedreptate socială, se construiește o lume nouă luminoasă și fericită. Versurile lui Maiakovski, recitate de Mioara Dogaru, sînt și pentru viața nouă din țara noastră:

„Acum
socialismul se-nalță
viu, drept și adevărat!”

E. FLORESCU

Intâlniri cu școlarii sovietici

Dacă ar fi să stabilesc o cronologie riguroasă, cel dintâi copil pe care l-am cunoscut pe pământul sovietic a fost Volodea.

Mă aflam pe peronul gării din Ungheni, într-o dimineață caldăurosă de august. Priveam totul cu aviditatea celui ce face primii pași pe pământul unei țări pe care nu o cunoaște decât din ziare, cărți, filme, din cele povestite de tovarășii ce au avut fericirea de a o vizita mai înainte. Deodată se apropie de mine un băiețuș. Ingrijit îmbrăcat, tuns scurt, cu o figură zimbitoare. Mi-a oferit o insignă. Schimbul de insignă a devenit o tradiție universală, așa încât i-am oferit și eu o insignă a pionierilor noștri. A fost punctul de plecare al unei convorbiri care, deși nu a durat decât puține minute, mi-a conturat o figură de copil sovietic — vioi, inteligent, prietenos — figură pe care o rețin și acum. Am aflat că se numește Volodea, că este în clasa a VII-a și că la capitolul visuri înscrisie dorința de a deveni constructor de mașini. Pasiunea pentru tehnică mi-a dezvoltat-o cu o căldură ce m-a impresionat. L-am întrebat ce l-a atras spre tehnică și mi-a mărturisit îndată: școala. Și mi-a vorbit despre profesorii lui. Aceștia au știut să transmită elevilor lor dragostea pentru muncă în producție, pentru mașinile puse în slujba fâuririi bunurilor menite să facă viața omului mai frumoasă, mai fericită.

...Un copil sovietic pe care întâmplarea mi l-a adus în cale. Dar cit de grăitor pentru traiul acestor copii este figura sănătoasă și veselă a lui Volodea, cimpul lui de preocupări atât de ample!

Copilul sovietic, școlarul sovietic trăiește din plin atmosfera înflăcărată a construcției comuniste. În preocupările sale, în visurile pe care și le însușește își pune pecetea măreției înfăptuirilor glorioșului popor sovietic. Vitia Artamonov, un școlar sovietic, a scris la „Pionerskaia Pravda”: „După părerea mea, tehnica nu poate exista fără strungărie. Nici o uzină nu se poate lipsi de strungari. De aceea nu-mi doresc altceva decât să devin strungar”. Leonia Iatenko are altă dorință: „Vreau să mă fac pomicultor. Știu de pe acum să îngrijesc pomii, pentru că activez în cercul de pomicultură. Noi am plantat 675 de pomi fructiferi și 900 tufe de coacăze”. Elevul Volodea Gagarcev din Siberia este încântat de măreția cuceririi Cosmosului. „Nu mi-e frică de moarte. Pe mine mă interesează studierea Cosmosului”. Poate printre viitorii astronauți vom întâlni numele lui Gagarcev. Nu-i exclus...

Am primit în dar o pictură. Un oraș. Dar un oraș neobișnuit, al viitorului. Autorul este un școlar: Igor Kașaev. Nu-s simple înclinări spre fantezie, ci rodul studiilor pasionate în domeniul științei și tehnicii, rodul unui climat prielnic noilor creații ce alimentează imaginația generației tinere sovietice.

Există la Moscova, pe lângă morile uzine Lihačov, un mare palat al culturii. O adevărată bijuterie arhitectonică, ce încântă ochiul și umple sufletul cu o bucurie de nedescris. Nici copiii nu au fost uitați. În acest palat, în care 6.000 de persoane desfășoară zilnic o activitate educativă din cele mai interesante, un corp întreg este destinat copiilor. 38 de cercuri stau la dispoziția lor. Gama activităților destinate celor mici este uriașă, bogată prin bogăția ei — de la cercuri de balet și pictură la cercuri de arhitectură și mecanică. Să nu uităm nici sala în care copiii pătrund tainele naturii. Uneori micuții se întâlnesc la teatrul copiilor, ce are o capacitate de 300 de locuri. Când cortina se dă în lături, spectatorii se reintâlnesc cu prietenii lor de joacă din orchestra copiilor...

Intensa activitate ce pulsează în cercurile copiilor se datorește, în mare măsură, nobilei strădanii a pedagogilor. O tinăra profesoară care lucrează aici ne povestește că cei ce conduc

cercurile folosesc cele mai variate, cele mai interesante metode pentru a satisface nepotolita sete de cunoștințe a copiilor. Deseori pedagogul este solicitat ca arbitru în disputele între cei mici, dispute care — dincolo de infierbintata pasiune — vădesc uneori preocupări uluitoare, mai ales în tehnică, dar și în literatură și artă.

De altfel, stimularea gustului pentru literatură și artă se realizează sistematic. Scriitorii sint chemați de profesori să scrie pentru școlari, să se întâlnească cu ei. Toate aceste eforturi tind la educarea comunistă a copilului, la precizarea unor trăsături de caracter demne de măreția epocă pe care o trăiește.

Dacă vă aflați la Moscova, vizitați biblioteca raională „Maxim Gorki”. E un loc de întâlnire preferat al școlărilor din cartier. Copeți aci mătură concretă a profunzimii orizontului spiritual al școlărilor sovietici. Examinați la întâmplare fișa de lectură a unuia din copilandrii ce populează biblioteca. Să ne oprim la Foma Borisov, elev la școala nr. 637. Lectura i-a devenit indispensabilă. Nu citește însă la întâmplare, ce-i cade în mină. E îndrăgostit de versurile lui Pușkin, soarbe cu nesăț cărțile lui Gaidar, urmărește amuzant aventurile eroilor lui Marșak. Borisov e un exemplu. Biblioteca raională Vahramova poate să-ți citeze încă 787 exemple... Într-o lună copiii au citit 1.258 volume. O cifră ce spune multe... Nu de puține ori aci îi întâlnești și pe profesorii acestor copii. Ei vin să vadă dacă elevii lor citesc și, mai ales, ce anume citesc. Constatările acestea sint socotite deosebit de importante pentru procesul de învățământ.

Școlarul sovietic are un profil moral ce emoționează de la prima cunoștință. Simți că în el se cultivă trăsăturile omului înaintat, omul epocii comuniste. Nu întâmplător vei remarca la copilul sovietic dragostea pentru școală. Pedagogul și-a câștigat o caldă prețuire: din partea elevilor, ca și a întregii societăți. Pentru că, în fond, de munca profesorului depinde într-o măsură uriașă fizionomia morală a elevului său.

La Muzeul Revoluției din Moscova am văzut o imagine pe care n-o voi uita niciodată. La un moment dat și-a făcut apariția un grup de copii cu profesorul lor, un om încă tânăr. Au așteptat nerăbdători până a venit un bătrinel cu câteva decorații prinse de reverul hainei. L-a îmbrățișat pe profesor și a pornit împreună cu elevii prin muzeu. Am aflat că bătrinelul — pensionarul de astăzi — era un profesor participant la Revoluție. Cu ani în urmă i-a fost dascăl profesorului care venise acum cu elevii săi. Elevul de odinioară nu a uitat pe cel ce, o dată cu buchea cărții, i-a insuflat și dragostea pentru cauza comunismului. Nu l-a uitat și l-a invitat în emoționanta călătorie prin Muzeul Revoluției...

E. OBREA

I. NEPRINȚEV: Am învățat

Ciorchinele de strugure

Copiii desenează un ciorchine de strugure. Învățătoarea stă lângă fereastră, rezemată de pervaz, și-i privește. N-au trecut nici două luni de când și-a început munca. A cerul să lucreze cu clasa întâia. Într-un fel, se poate spune că a pășit pragul școlii odată cu acești copii. În orice caz este greu de spus cine a fost mai emoționat: copiii sau învățătoarea.

În clipele acestea, pentru copilul mic nu este mai important pe lume ca ciorchinele de strugure pe care îl desenează. Un băiețuș rotos și ars de soare a scos limba. O fetiță cu cîte o fundă roșie în cele două codițe negre mușcă creionul, necăjită că strugurele de pe hirtle nu prea seamănă cu modelul de care-l are în față.

Învățătoarea îi privește pe rând pe fiecare și zâmbește. Sint treizeci de copii. Acum au șapte ani. Peste zece ani vor avea șaptesprezece, peste alți zece, douăzeci și șapte... Oamenii în toată firea. Mai în vîrstă decât ea astăzi. Oare cum vor fi? Într-o măsură, într-o foarte mare măsură, depinde de ea cum vor fi. Numai gândul acesta și învățătoarea

a devenit mai serioasă: zîmbetul de adineauri a dispărut și pe fața ei se citește aceeași atenție pe care o are un om cînd construiește ceva.

Astăzi le va vorbi copiilor despre 7 Noiembrie. Cuvintele ei vor trebui să pătrundă în inimile celor care miine vor fi oameni în toată firea, cum pătrunde soarele în casă. Inimile copiilor seamănă cu ferestre deschise, inundate de soare.

Privește spre catedră. Ciorchinele de strugure pe care l-a pus pe o tavă se răsuflă în soare și în odaia asta, cu ațfăla copil, parcă rîde... I s-a mai părut o dată că un ciorchine de strugure rîde! Era atunci de vîrstă elevilor ei de azi. Trecea pe lângă gardul de sîrmă care împrejmuia o vie cît cuprîndeai cu ochii, unde lucra tot satul, dar de unde nici un țărăn n-avea voie să treacă și să ducă acasă măcar un ciorchine. Era via boierului. O pîzeau cu străjeri și cu cîini răi. Fetifa se uita la struguri. Înghițea în sec. Dar strugurii erau alți de frumoși și de îmbietori, înclt a uitat și de străjeri și de cîini. Putea să se strecoare prin multe locuri, căci era slăbuț și sprinteț. Și ea stru-

rat. Atunci i s-a părut că un ciorchine mare, cu boabe aurii, îndesate, rîde. A rîs și ea și a întins mîna. În aceeași clipă a auzit un lătrat, a simțit în picior o usturime, iar ce s-a întîmplat pe urmă nu știe. S-a trezit acasă, pe prispă, în timp ce mama o descînta de spaimă. Tatăl blestema. Il blestema pe boier.

În toamna aceea au înscris-o la școală, dar nu s-a dus decât cîteva zile. Acasă era nevoie de dînsa, pînă și de brațele ei plîpînde era nevoie. Și apoi era desculță. Pînă la școală era drum lung și plin de glod. Unei fete nu-i trebuie carte, zicea tatăl. Mama încuviința. Nici ea nu învățase, nici mama ei, nici mama mamei ei...

Negurile care apăsau satul de sute de ani încă nu se destrămaseră. Se vorbea despre o viață nouă, dar biciuștile paznicilor de la curte pocneau ca înainte, ca întotdeauna. Au trebuit să treacă ani și să se întîmple multe lucruri — boierul să-și ia tălpășița, via și toate pămînturile sale să treacă în stăpînire celor care le-au lucrat, să ia dintr-un câmp cultural — pentru

ca, într-o zi, tatăl să cugete cu glas tare: „Ce ar fi s-o dăm pe față la școală? Pină și babele au început să învețe...”

Și a pășit în minunata împărăție a slovelor, care o aștepta cu izvoarele sale fermecate, cu poienile sale pline de toate florile pămîntului. Încă de atunci a îndrăgît meseria de învățătoare. Se gîndea că nu poate fi bucurie mai mare decât să călăuzești alți copii pe drumurile minunatei împărății...

Era, odinioară, un vis de față să-racă. Știau de la mama ei că visurile fetelor sîrăce, asemenea pășărilor care rînesc înălțimi mai presus de puterile lor, își frîng pînă la urmă aripile. Dar viața se schimbă. Steaua Marii Revoluții Socialiste, steaua lui Octombrie, își trimisese lumina de aur și în această parte de lume. Visurii de față să-racă? Oare comuniștii nu înfăptuiseră atîtea visuri care înainte nu se înfăptuiau decât în povești?

...Și acum, în timp ce copiii desenează, învățătoarea a găsit cuvintele care vor trebui să pătrundă în inimile lor cum pătrunde soarele în

casă. Le va povesti despre viața grea și urtă care a fost înainte în țara aceasta bogată și frumoasă. Pe urmă vorbele ei vor deschide alte porți și copiii vor vedea chipul de astăzi al patriei. De unde a venit atîta lumină?

Aceasta, copii, este lumina libertății. Și ea s-a aprins pentru prima oară în lume, cu 42 de ani în urmă, în țara celor mai buni prieteni ai noștri, în Uniunea Sovietică. De acolo a venit lumina. Cînd privești soarele, la ceasul răsăritului, fruntea se înseninează așa cum s-a înseninat și fruntea patriei noastre.

Priveira învățătoarei îmbrățișează întreaga clasă. „Visați, copii! Visurile voastre se vor împlini cu siguranță. Milioane de oameni au luptat și luptă pentru ca zilele voastre să fie senine. Milioane de oameni muncesc pentru ca nici un nor să nu vă întunece copilăria...”

Gîndurile îi încălzesc inima și-l dau puteri noi, nebănuite. Din această căldură, din această putere, vor porni și cuvintele ei despre 7 Noiembrie.

GHEORGHE ȘTEFAN

Silda eroilor dragi

Este vorba de cîteva fete cu serviete și uniforme și de un băiat înalt, blond. Au pe chipuri întipărite optimismul, fantezia și îndrăzneala vîrstei. Sint elevi în clasa a XI-a la Școala medie „Zoia Kosmodemianskaia” din București.

M-am aflat în mijlocul lor într-una din zilele trecute, după orele de curs. Vorbeau despre literatura sovietică, despre spectacole, despre filmele sovietice, despre eroii dragi, care au rămas adinec înrădăcinați în memoria lor, despre chipuri de oameni minunați, care nu pot fi uitate. Episoadele din lumea cărților se împleteau în această discuție cu probleme din viața personală, cu gînduri despre „cum trebuie să fim”, cu visuri despre „ce vom face” și „cum vom fi în viitor”. Se ridea uneori pentru că se făceau și glume (ele intră în definiția tineretului). Dar de cele mai multe ori se vorbea cu gravitate sau se dădea frîu liber entuziasmului. Era o discuție spontană, întîmplătoare. Ea a arătat însă că ideile acestor tineri, gîndurile lor au valoarea unor convingeri puternice, de năstrămutat. Cuvintele în care le îmbracă se revarsă năvalnic însoțite de gesturi animate. Devotamentul față de partid, dragostea de patrie, eroismul, puterea de sacrificiu, abnegația, sentimentele pure și nobile, generozitatea, mîndria, perseverența, romantismul, îndrăzneala — iată cîteva noțiuni care au revenit deseori în această discuție.

— Eu socotesc, spunea o elevă, că „Așa s-a călit oțelul” este cel mai bun imbold pentru cei slabi, ca atunci cînd te simți copleșit de greutăți, atunci cînd ești pe cale să-ți pierzi încrederea în tine, este de ajuns să te gîndești la Korceaghin pentru ca să te rușinezi de slăbiciunea ta. O să rideți de mine, dar tot vă spun. Dacă vă amintiți, în zilele cînd am fost la muncă patriotică, la ferma „Roșia”, era frig, ploua, bătea vîntul. Mă durea cîmpul îngrozitor. Imi venea să las baltă treaba și să mă răresc. Atunci m-am gîndit la Korceaghin. Vă amintiți paginile din carte imaginile din film? În ce condiții făcea el o muncă asemănătoare? Cu ce supremă încordare a volinței porunca corpului să i se supună și cum se ridica scrișînd, cu ochii arși de oboseală și durere pentru a-și continua munca? Iar eu era cit pe ce să dau bir cu fugiții în fața unei încercări atât de ușoare. Mi s-a făcut rușine de mine. Am făcut și am lucrat. În ziua aceea am muncit frumos.

De la Pavel Korceaghin s-a trecut pe neobservate la Merestev, la Oleg Kosevoi, la Davidov la soldatul Tiorkin... Deseori titlurile cărților nici nu erau pomenite. Eroii s-au desprins din romane, din filme, din piese de teatru și au devenit niște prieteni, niște adevărați sfătuitori care sint atât de vii în imaginația acestor tineri, încît pot vorbi despre ei ca despre niște oameni bine cunoscuți tuturor.

Își amintesc despre spectacolul cu piesa „Liubov Iarovaia”. Chipul Liubei i-a emoționat profund. Dacă și-a iubit soțul? Este neîndoielnic. L-a iubit nespuse de mult. Dragostea a determinat-o să lupte pentru a salva omul din el. Dar cînd și-a dat seama că nu mai este nimic de făcut, cînd a înțeles că el a devenit un pericol pentru societatea sovietică, n-a ezitat să-l predea autorităților. Este o pildă vie de înaltă ținută morală.

— Să sacrifici fericirea ta egoistă, în numele principiilor, din dragoste și devotament pentru popor, asta înseamnă să fii cu adevărat om — spune gînditoare o elevă.

— Nu și-a sacrificat fericirea, remarcă tînărul blond, despre care am aflat între timp că scrie și versuri. Pentru oamenii care făuresc o lume nouă și noțiunea de fericire are un conținut nou. Nu poți fi fericit decât alături de popor. Liubov Iarovaia știa acest lucru. Vedeti, s-ar fi părut că și Andrei Sokolov din povestirea lui Șolohov a pierdut totul în război. Dar știm că el va recîștiga fericirea în mijlocul oamenilor, în societatea sovietică.

— Ai dreptate, i se răspunde. Oleg Kosevoi, Ulea Gromova, Serghei Tiulenin, Liuba Sevțova n-au ezitat să-și jertfească viața pentru patrie. Ei ar fi fost neiericiti dacă ar fi fugit din fața luptei, dacă ar fi trăit ca niște lași. Este preferabilă o moarte eroică unei vieți meschine.

Discuția începută de mult continuă încă vreme îndelungată. Se vorbește fără un plan anume, se sare de la o idee la alta, de la o carte la alta, se dau exemple din filme, din spectacole. Filmul „Fete de aceeași vîrstă” stîrnete discuții în jurul locului pe care-l vor ocupa miine în societate elevii de astăzi. O fată plînuiește să se ducă să muncească pe unul din marile șantiere ale țării. O alta visează să plece undeva într-un sat să devină dascăliță, să-i învețe pe copii să-și iubească patria așa cum și-au iubit-o Zoia și Șura. Prietena ei o încredințează că se va face medic și o va însoți. „Eu am să mă îngrijesc ca acei copii pe care-i vei învăța tu să crească sănătoși și puternici”. În toate aceste planuri de viitor ghicești dorința lor de a fi la înălțimea unor „oameni adevărați”. Așa au fost educați, așa gîndesc, așa simt. Pentru că, printre multe altele, au învățat de la dascălii lor să-și adape sufletele și mintea la minunata școală a literaturii sovietice.

OCTAVIAN BUZESCU

Seara...

Este aproape ora 5 după amiază. Prin porțile Școlii medii din Sinaia pătrund grupuri, grupuri, tineri a căror înfățișare mai matură ne avertizează că nu sînt obișnuții elevi ai cursurilor de zi. Faptul nu uimește însă. A devenit obișnuit. În localități răsbindite pe tot cuprinsul patriei ai prilejul să vezi nenumărați asemenea tineri îndreptîndu-se pe inșerați către școli. Sînt miile de elevi-muncitori ai secțiilor și școlilor serale muncitorești.

Să pătrundem o dată cu tinerii muncitori din Sinaia pe poarta școlii, să aflăm unele lucruri despre ei și să-i urmărîm în timpul studiului.

Profesorii vorbesc cu admirație despre muncitorii-elevi. Invingînd greutățile determinate de faptul că nu dispun de prea mult timp pentru învățatură, aceștia sînt, mai toți, model de conștiințozitate în studiu. Poate tocmai în învingerea acestor greutăți stă mai ales satisfacția fiecărui succes obținut.

Sprîjinul necontenit pe care tinerii muncitori-elevi îl primesc din partea pedagogilor Școlii medii din Sinaia are o mare însemnătate în dobîndirea acestor succese. Din experiența anilor trecuți, dar mai ales din analiza lecțiilor desfășurate în anul acesta, profesorii de la secția serală au izbutit să tragă concluzii cu privire la nivelul general de pregătire al elevilor și la metodele de predare care trebuie folosite. Științele pozitive—fizica, matematica—sînt cele în care elevii de la serale dau rezultate deosebit de bune. În special la fizică cunoștințele lor concrete de mecanică și electricitate îi ajută să-și însușească repede cele predate.

De mai mult ajutor au nevoie tinerii muncitori la istorie sau la limba română. Ținînd seama de aceasta, profesorii secției serale a Școlii medii din Sinaia orientează predarea acestor discipline către aprofundarea cunoștințelor de bază, înlăturînd amănunțele neesențiale, care încarcă inutil memoria elevilor. Muncitorii-elevi din clasa a VIII-a, de exemplu, au înțeles temeinic din lecțiile de istorie, caracterul orînduirii sclavagiste din orientul antic. Cum unii dintre ei întîmpinau greutăți în reținerea denumirii unor localități în jurul cărora au fost purtate bătălii sau a titlurilor unor poeme ale literaturii antice orientale, profesorul le-a arătat că asupra unor dîntre acestea nu e necesar să stăruie îndelung, căci esențial este caracterizarea fenomenului istoric și încadrarea lui în complexul social al perioadei respective. În acest fel atenția elevilor este îndreptată în special spre problemele de o deosebită importanță. Bunăoară, elevii clasei a X-a au slăruit în special asupra caracterului revoluției burghize din Anglia sau a semnificației răscoalei coloniilor engleze și formării Statelor Unite. La această din urmă lecție ei au făcut referiri deosebit de interesante la probleme de strictă actualitate, evidențiind faptul că astăzi Statele Unite, dînd uitării propria lor istorie de acum două veacuri, se situează pe poziția înăbușirii luptei de eliberare a popoarelor.

Directorul adjunct al Școlii medii din Sinaia, tov. Petruș Manolache, care predă limba și literatura română la clasa a X-a, sublinia cu deosebită căldură, în convorbirea pe care am avut-o, participarea activă, adesea emoționantă a tinerilor muncitori la unele fapte oglindite în operele literaturii noastre contemporane. De pildă, scena execuției unui utecist descrisă în romanul lui Mihail Beniuc „Pe munte de cușit” i-a impresionat în mod deosebit pe tineri. Această participare activă a lor la cele ce se discută în clasă creează premisele însușirii temeinice a problemelor privitoare la caracterul literaturii realismului socialist.

La lecțiile de gramatică, la care unii elevi întîmpină dificultăți mai mari — ne arată în continuare tov. Petruș Manolache — mă străduiesc să evit predarea abstractă a noțiunilor, folosind în schimb cît mai multe exemple, cît mai multe analize pe text.

Unul dintre profesorii diriginți ai secției serale ne releva cu deosebită căldură sinceritatea și poziția matură pe care o adoptă muncitorii-elevi chiar atunci cînd se întîmplă să greșesc. „Îndată după începutul anului a venit la mine — ne povestește el — un tînd muncitor care lipsese de la școală cu o zi înainte. Mi-a spus deschis: — Tovarășe profesor, n-am avut un motiv serios. Pur și simplu m-am gîndit că n-o să fie cine știe ce dacă am să lipsesc o zi. N-a fost necesar să-i spun nimic — continuă dirigintele. Iși dădea singur seama că asemenea absențe prejudiciază învățaturii. Și de atunci n-a mai lipsit!”

E adevărat că munca în producție și activitatea de studiu au mai tot timpul muncitorilor-elevi. Uneori ei trebuie să învețe chiar pînă noaptea tîrziu.

„Dar ce lume minunată de cunoștințe se deschide în fața noastră! — ne mărturisește entuziasmat tîndul strungar Gheorghe Gărbăcea. Cu cite lucruri noi ne îmbogățim mintea: știință, literatură, artă. Oare se poate închipui să-și petreci cu mai mult folos timpul liber decît în felul acesta?”

Acum vreo săptămînă, Comitetul orășenesc P.M.R. Sinaia a analizat într-o ședință largită activitatea secției serale a școlii medii. Au luat cuvîntul cu acest prilej Constantin Neagu, secretarul Comitetului de partid al uzinelor „I. C. Frimu”, care se interesează de felul cum învață fiecare muncitor-elev în parte, șefi de secții, maiștrii din întreprinderile ai căror muncitori urmează cursurile secției serale. Analiza lor competentă a dovedit că problema continuării studiilor de către tinerii muncitori este urmărită cu interes și sprîjinită cu deosebită grijă. Relevînd unele greutăți, făcînd propuneri pentru eliminarea lor, participanții la discuțiile purtate în această ședință s-au făcut purtătorii de cuvînt ai tinerilor muncitori, aducînd laude activității didactice depuse de profesorii școlii. Fiecărui pedagog ședința i-a întărit și mai mult hotărîrea de a munci astfel încît să fie tot mai demn de asemenea laude.

AL. CIUCA

În muzeul de științe naturale al Școlii medii „D. Cantemir” din Capitală

Elevii clasei a X-a a Școlii medii „J. L. Caragiale” din București. Învață să mînuiască mașinile.

CĂI DE ÎNSUȘIRE A DEPRINDERILOR PRACTICE

EXERCITIUL

O dată cu publicarea acestui articol, „Gazeta învățămîntului” deschide în coloanele ei o rubrică la care sînt chemați să colaboreze învățători, profesori, profesori-maiștri, diriginți, directori de școli, inspectori, muncitori, maiștri și ingineri din fabrici și uzine, cadre din unitățile socialiste ale agriculturii, părinți ai elevilor — într-un cuvînt toți acei care pot să contribuie prin experiența lor, prin propunerile și sugestiile lor la găsirea celor mai bune căi pentru înarmarea elevilor cu deprinderi practice de muncă.

Predau cunoștințele elementare de producție industrială elevilor de la Școala medie nr. 18 din Capitală. Știînd ce însemnătate au în pregătirea tineretului pentru viață, pentru muncă, înarmarea cu cunoștințe despre uneltele principale de producție, comune mai multor ramuri ale industriei, și, mai ales, formarea deprinderii de a mînuși aceste unelte, mă străduiesc să folosesc cele mai bune căi, cele mai bune mijloace de instruire a elevilor mei. O deosebită atenție acord exercițiului, pe care îl socotesc drept mijlocul principal de formare a deprinderilor de muncă. Caut să pregătesc cu atenție toate exercițiile și să urmăresc minuțios desfășurarea lor.

Îată, bunăoară, cum organizez exercițiile în clasa a V-a, ai cărei elevi se familiarizează cu principalele utilaje și uneltele folosite în atelierul de tîmplărie.

Stabilesc mai întîi ce exerciții practice vor efectua elevii în lecția respectivă, ce scop se urmărește prin aceste exerciții și cum se va realiza acest scop. De exemplu, exercițiile practice de rînduire manuală au scopul de a-i învăța pe elevi cum să prîndă scindura de rînduit în teșchea atunci cînd se rînduiesc fețele, canturile sau capetele, cum să verifice diferențele rîndele pentru lucru, cum să le minuiască în timpul lucrului, care este poziția corectă a corpului în timpul rînduirii.

Pentru realizarea acestui scop stabilesc citeva exerciții de antrenare a elevilor, exerciții aplicate la confecționarea unor obiecte utile. Dacă elevul știe că lucrarea lui are o valoare practică, atîndinea sa în muncă va fi mai conștientă, atenția mai concentrată, va simți bucuria și satisfacția muncii. Aleg, la început, lucrări simple. De pildă, pentru exemplul la care m-am referit, executarea unor rigle mari pentru geometrie sau a unor echere mari.

Înainte de a începe exercițiul de rînduire demonstrez în fața elevilor operațiile pe care trebuie să și le însușească, dîndu-le cu această ocazie și noțiunile elementare cu privire la executarea corectă a operațiilor respective. Le arăt, de exemplu, cum se prînde corect rîndeaua în mîini care sînt mișcările brațelor în timpul rînduirii, poziția corectă a corpului. Le atrag atenția asupra necesității de a-și coordona mișcările, le arăt care trebuie să fie forța de apăsare pe rînde, raportul între aceasta și mișcarea brațelor etc.

Realizez frontal întreg acest instructaj de pregătire a efectuării exercițiului. Caut ca el să fie cît mai precis și mai concludent, să creeze în mijlocul elevilor o atmosferă de producție. Obțin aceasta subliniînd în fața elevilor faptul că așa lucrează muncitorii, arătîndu-le că este vorba nu de a efectua meșteșugărește o lucrare oarecare, ci de a construi un obiect pe baza unor norme de producție.

De îndată ce elevii trec la efectuarea exercițiului, încep să-i supraveghez și să le îndrum activitatea. Am tot timpul în vedere scopul urmărit prin exercițiul dat și caut ca acest scop să fie realizat integral. De exemplu, pentru ca să deprîndă minuirea rîndelei, în timpul rînduirii, îi îndrum pe elevi să fie atenți la mișcările brațelor și să ia seama la anumite defecte ale uneltei ce s-ar putea ivi în timpul lucrului, cum ar fi, bunăoară, mișcarea cuțitului rîndelei.

După efectuarea fiecărui exercițiu în parte și după efectuarea tuturor exercițiilor legate de o temă verific printr-o lucrare de ansamblu dacă elevii și-au însușit priceperile și deprinderile de minuire a uneltilor cu care au lucrat. În funcție de aceasta pregătesc exercițiile practice următoare.

Folosesc larg exercițiul atît în perioada de formare la elevi a price-

perilor și deprinderilor inițiale de minuire a sculelor și a uneltilor simple, de efectuare a mișcărilor și a operațiilor practice cu ajutorul antrenamentului, cît și pentru efectuarea unor lucrări mai complicate, care cer combinarea operațiilor, complexe de operații. Astfel, la început folosesc exercițiile cu scopul de a forma la elevi, pe baza antrenamentului, deprinderi practice de minuire a uneltilor. Organizez asemenea exerciții fie frontal, fie pe grupe de elevi, în funcție de condițiile materiale pe care ni le oferă atelierul școlii. Bunăoară, se desfășoară frontal exercițiile de trăsare, de minuire a ferăstrăului încordat în tăierea longitudinală sau transversală, exercițiile de minuire a rîndelelor etc, deoarece dispunem în atelierul nostru de un număr necesar de asemenea unelte. Se desfășoară pe grupe exercițiile de pilire sau de tăiere a metalelor, exerciții din programa clasei a VI-a, atunci cînd numărul menșinelor pe care le avem în atelier este mai mic decît numărul elevilor.

A doua treaptă în formarea deprinderilor practice de muncă la elevi prin exerciții este, după cum am spus, combinarea mai multor exerciții practice într-o lucrare de ansamblu. De exemplu, în clasa a V-a, în cadrul lucrărilor de tîmplărie, se confecționează unele obiecte mai complexe, cum ar fi un dulăpior pentru primul ajutor. Pe această treaptă apar la elevi primele deprinderi profesionale ei căpătînd deprinderea de a construi în ansamblu un obiect — adică știu ce au de făcut din momentul primirii materiei prime și pînă la darea în folosință a obiectului.

Plecînd deci de la exerciții practice simple, de la mișcări parțiale, relativ automate (în cazul elevilor din clasa a V-a, de pildă, de la exerciții de tăiere cu ferăstrăul, de rînduire, dăltuire, găurire etc), elevii capătă priceperi și deprinderi de efectuare conștientă a unor operații complexe. De la mișcări simple de minuire a unei unelte în cadrul exercițiilor practice, ei trec la procedee de lucru cu uneltele respective, iar de la aceste procedee la operații complexe.

DUMITRU BRATU

profesor-maistru
la Școala medie nr. 18 din București

STIRI • STIRI • STIRI • STIRI • STIRI

În cinstea zilei de 7 Noiembrie, detașamentul de pionieri din clasa a IV-a „A” de la Școala de 7 ani nr. 10, raionul 1 Mai din Capitală, a chemat la întrecere pe elevii și pionierii din toate clasele a II-a, a III-a și a IV-a pentru a înzestra biblioteca școlii, prin donații, cu un număr cît mai mare de cărți. Chemarea detașamentului de pionieri din clasa a

IV-a „A” a fost primită cu multă căldură de elevi.

După o săptămînă, într-un cadru festiv, s-a dat rezultatul întrecerii. Pe primul loc s-a clasat detașamentul clasei a IV-a „A”, care a lansat chemarea. Pionierii clasei a IV-a „A” au donat bibliotecii 130 de volume. Pe locurile următoare se află clasa a III-a „A”, cu 77 de cărți și clasa a II-a „B”, cu

64 de cărți. În cadrul întrecerii, elevii claselor II, III și IV au strîns 523 de cărți.

★

Zîde acestea, în cinstea celei de a 42-a aniversări a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, în comuna Stîncă-Zvoriște, raionul Dorohol, a fost dat în folosință un nou local de școală, construit după proiectul-șablon elaborat de M.I.C.

Întregul mobilier cu care a fost înzestrată școala este de asemenea nou.

★

Tot în cinstea lui 7 Noiembrie, în comuna Vața de Jos, raionul Brad, regiunea Hunedoara, au fost terminate două noi săli de clasă. La construirea lor au adus o importanță contribuție cadrele didactice, părinții și înșii elevii școlii de 7 ani din comună.

...de la 5 la 9

PASIUNEA ÎNVĂȚĂTORULUI GHEDZIRA

La înfățișare învățătorul Vladimir Ghedzira nu se deosebește prea mult de colegii lui. Nici școala la care lucrează — școala din satul Sărulești-Gară, raionul Brănești — nu se deosebește în aparență prea mult de alte școli sătești. Dar dacă intri în clasa lui o dată cu elevii care termină recreația, un fapt neobișnuit îți stărnește curiozitatea. Pe o masă sint înșirate cutiute cu tot felul de semințe și simburii. Trecind spre banca sa, fiecare copil depune în aceste cutiute simburii fructelor pe care le-a mâncat în recreație. Nedumerit, ceri explicații învățătorului. Află atunci că din acești simburii la școală se obțin numeroși port-altoi, pe care sint altoite cele mai bune dintre soiurile de pomi raionate.

Și, treptat, stînd de vorbă cu învățătorul, cu elevii lui, cu oamenii din sat, află cit de mult iubește Vladimir Ghedzira pomii și că această dragoste a lui pentru pomi este o adevărată pasiune, că el nu este numai un îndrăgostit al pomilor, ci și un creator original.

Și în Bărăgan pot să crească pomi

În cei peste 20 de ani de activitate ca învățător, Vladimir Ghedzira a lucrat în citeva sate. Cum ajungea la o școală, dădea friu pasiunii sale. Procura semințe, puieți, plante, altoia, organiza cite o livadă.

— Prin 1950, îmi povestea el, eram învățător în Sulimanu, sat așezat în plin Bărăgan. În tot satul erau numai 5-6 pomi. Încolo, numai salcîmul izbutea să dea puțină umbră în toiul arșițelor de vară.

Aici exista credința că în Bărăgan nu cresc pomi. Încercaseră vreo citiva să aducă puieți din altă parte. Puțini se prindeau, însă nici aceia nu rodeau. Aceasta întărea credința țărănilor. E drept: pomii aduși din alte regiuni nu se aclimatizau decît foarte greu, cei mai mulți piereau repede. Era necesar să se creeze soiuri de pomi în condițiile locale. Așa am ajuns să organizez prima pepinieră. La început, toți au privit-o cu neîncredere. Unii au făcut chiar prinsoare cu mine că nu se va prinde nici un pom.

Puieții au crescut însă, i-am altoit, iar astăzi în Sulimanu sint peste 1.200 de pomi altoiți. Țărăni nu mai sint neîncredători, iar mulți dintre ei, în special foști elevi de ai mei, știu să altoiască și să îngrijească pomii, așa cum scrie la carte.

Pedagog și pomicultor

La Sărulești-Gară Vladimir Ghedzira a creat o adevărată școală de pomicultură, o mică stațiune de cercetări, în care, ajutat de micii săi elevi, a pus în practică idei îndrăznețe. Cele mai multe din încercările lui au fost încununete de succes. A avut și unele insuccese, dar nu s-a descurajat. A reținut experiențele de la capăt, a încercat metode noi pentru a crea soiuri cit mai bune de pomi și de plante ornamentale.

Dacă ne gîndim la forțele și mijloacele cu totul modeste de care dispune Vladimir Ghedzira, realizările obținute de el la școala din Sărulești-Gară par cu atît mai deosebite. Folosind ca port-altoi în special corcodușul, ca și o serie de soiuri comune de gutui, meri și caiși care cresc bine în cîmpia Bărăganului, el a reușit să creeze prin altoiri și încrucisări soiuri valoroase de pomi fructiferi.

Perii pitici obținuți din altoire pe gutui dau fructe care cîntăresc fiecare mai bine de un sfer de kilogram, ca și piericile obținute din altoirea pe corcoduș. Rezultate la fel de frumoase a obținut învățătorul Ghedzira și în crearea unor soiuri de gutui — ale căror fructe cîntăresc mai bine de jumătate de kilogram — de caiși, pruni, cireși, meri, vișini. Numeroasele soiuri din acești pomi, pe lingă o mare productivitate și o calitate superioară, pot servi și ca pomi ornamentali.

Sarcinile puse de Consfătuirea de la Constanța pentru dezvoltarea pomiculturii au constituit pentru tovarășul Ghedzira un nou îndemn.

Cu un an în urmă, la Sărulești-Gară a luat ființă o gospodărie agricolă colectivă în care a intrat tot satul și printre ai cărei membri se numără și învățătorul. La îndemnul lui gospodăria va înființa o livadă pentru care el a și pregătit cu elevii săi aproape 1.000 de puieți altoiți, în afară de cei 1.500 corcoduși din pepinieră care urmează să fie altoiți. Gospodăria colectivă își va organiza și o pepinieră proprie, pentru care s-a pregătit terenul și pentru care învățătorul cu școlarii au pus la stratificat semințe din care se vor obține cel puțin 10.000 de puieți.

Activitatea de la școala din Sărulești-Gară este însă și mai bogată. Avînd de predat elevilor săi cunoștințe despre arbuștii fructiferi, învățătorul a adus și a plantat în grădina școlii tufe de agrise, de coacăze, smeură, căpșuni, pe care de asemenea încearcă să le răspîndească.

Nu mai vorbim de trandafirii creați de Ghedzira. În colțul trandafirilor toată vara este un adevărat rai. Pe aceeași tufă înflorește aici trandafiri în cite 3, 4 și 5 culori, fiecare coardă dînd flori de o anumită culoare. Toți aceștia au fost altoiți pe măcieș. Ghedzira a încercat chiar să altoiască trandafir pe stejar. Experiența nu i-a reușit, dar nu s-a descurajat.

Sortarea semințelor pentru lotul școlar la Școala din comuna Stobnici, regiunea Pitești.

Acum încearcă o metodă nouă: să obțină trandafir pe stejar prin alipire.

A adus la școală și a reușit să aclimatizeze pînă și tuia sau glădicea, din care va obține gard viu.

Vladimir Ghedzira este însă și apicultor. Cei șase stupi pe care îl are la școală și care au fost confecționați de el cu mijloace modeste au dat anul acesta, în medie, cite 30 kg. de miere. S-a îngrijit totodată să creeze și o bază meliferă. Pentru aceasta a adus mai multe soiuri de salcîm, dintre care unul, „amorfa”, deosebit de melifer. Urmind exemplul și sfaturile sale, mai mulți cetățeni din sat au acum stupi, iar gospodăria colectivă are în plan organizarea unei stupine.

La tot ceea ce realizează învățătorul din Sărulești participă și elevii lui din clasele I-IV. Pînă la absolvirea școlii, ei devin pomicultori și apicultori pricepuți. Fiecare răspunde de o anumită parcelă cu pomi din pepinieră. Școlarii știu să deosebească o specie de alta, să altoiască și să sădească un pom, s-au deprins să umble fără teamă cu albinele și să îngrijească un stup. Deși numai în clasa a II-a, Vasiliță Crainic aleargă în fiecare recreație la parcela sa, prășind pomii, smulgînd buruienile, cercetînd legăturile altoilor. Aurel Constantinescu, împreună cu tatăl lui și cu fratele lui mai mare, care a absolvit școala elementară tot aici cu 2-3 ani în urmă, a organizat acasă la el o adevărată livadă de pierșici, caiși, gutui, meri, cireși, precum și o stupină cu 5 stupi. Ca ei mai sint și alții.

Au motive colectivității din Sărulești să fie mindri de învățătorul lor. Pentru dragostea cu care el îi pregătește pe elevi pentru viață, pentru ajutorul pe care-l dă gospodăriei colective, comunității din sat au hotărît să-l primească în rîndul candidaților de partid.

Îmbinînd perseverența pedagogului cu pasiunea artistului și îndrăzneala cercetătorului, calități pe care le transmite și școlarii săi, Vladimir Ghedzira a creat în satul Sărulești-Gară nu numai o pepinieră cu variate soiuri de pomi, ci și o școală de viitori colectivști pricepuți, temeinic și multilateral pregătiți pentru viață.

C. MINEA

La lecțiile de istorie predate la Școala de 7 ani din comuna Lipia, raionul Buzău, se folosește des harta. În clișeu: demonstrație la hartă în timpul unei lecții de istorie antică.

Lecții despre cultura plantelor agricole

Cultura plantelor agricole — fitotehnia — se predă în clasa a VI-a a școlilor sătești de cultură generală. Disciplina importantă a cursului de cunoștințe agricole, fitotehnia are ca scop să-i înarmeze pe elevi cu priceperi și deprinderi practice de a pune în aplicare, în condiții de producție, cunoștințele obținute la cursul de agricultură generală sau agrotehnică.

În predarea fitotehniei trebuie să ținem neapărat seama de necesitatea îmbinării cunoștințelor de botanică (de anatomie și fiziologie a plantelor) cu cele de agricultură, precum și de necesitatea de a întregi lecțiile teoretice din clasă cu lucrări de laborator, aplicații practice, practică în producție și cultivarea terenului școlar cu plantele de cultură prevăzute în programă. În ceea ce privește îmbinarea cunoștințelor de botanică cu cele de agricultură, trebuie să avem în vedere faptul că lucrările curente agricole care se execută pentru cultura plantelor sint legate nemijlocit de caracterele botanice și de fazele de creștere și de dezvoltare ale acestora. Astfel, caracterele anatomice ne indică, de exemplu, adîncimea de semănat (în funcție de mărimea seminței), distanța între rînduri și cuiburi (în funcție de talia sau portul plantei) etc. Fazele de creștere și dezvoltare a plantelor ne indică felul și succesiunea lucrărilor agricole în domeniul perioadei de vegetație. De exemplu, epoca de semănat (în funcție de temperatura minimă de încolțire), aplicarea îngrășămintelor (în funcție de nevoile specifice de hrană), irigarea (în funcție de fazele critice pentru apă) etc. Principiul predării cunoștințelor despre cultura plantelor agricole este, deci, de a stabili, împreună cu elevii, legătura ce există între nevoile de viață ale plantelor și tehnica lucrărilor agricole și, totodată, de a arăta elevilor că orice normă sau recomandare agrotehnică își are explicația sau motivarea ei științifică.

Concomitent, lecțiile teoretice trebuie completate cu întreaga serie de aplicații practice, care au o foarte mare importanță pentru înarmarea elevilor cu priceperi și deprinderi. Într-adevăr, prin executarea lucrărilor de pregătire a solului, a semănatului, plivitului, prășitului, recoltatului etc., elevii pun coneret în aplicare cele învățate, cultivă plante și, în felul acesta, iau parte direct la procesul de producție. Se creează în felul acesta o serie de corelații între științele naturale și cunoștințele agricole, între lecțiile teoretice și diferitele forme de aplicații practice, corelații care îmbină într-un tot unitar diverse etape ale procesului de învățămînt.

Pentru exemplificare, indicăm corelațiile ce se pot realiza la lecțiile despre cultura florei-soarelui.

La curs, conform programei și manualului, li se explică elevilor caracterele botanice ale florei soarelui. Cu acest prilej li se vorbește despre rădăcina ei pivotantă puternic ramificată, care ajunge pînă la 1,20 m. adîncime și li se arată că, pentru a ușura cit mai mult creșterea rădăcinilor, sint necesare arături adînci. Pe terenul școlar se execută arături adînci de toamnă pe parcelele ce se vor cultiva cu floarea-soarelui în anul viitor, iar în gospodăria agricolă colectivă sau de stat din localitate se efectuează demonstrații de arături adînci cu plugurile trase de tractor.

Se trece apoi la alte caractere botanice: tulpina dreaptă, puternică, înaltă; frunzele mari, cu pețiolul lung; inflorescența de forma unui disc cărnos, care crește pînă la 30 cm. diametru. În legătură cu aceste caracteristici vom atrage atenția elevilor asupra faptului că floarea-soarelui are nevoie de spațiu mai mult pentru creștere și de aceea se seamănă mai rar, cu mașina, în cuiburi. În timpul vegetației plantele se răresc, lăsîndu-se cite o singură plantă la cuib, spre a putea crește în voie. Pe terenul școlar vom executa semănatul la distanța de 80 cm. între rînduri și 30-40 cm. între cuiburi. După circa două săptămîni de la răsărire, cînd plantele au 8-10 cm., le rîrim, lăsîndu-le la distanțele arătate, astfel ca să revină cite 4 plante la metru pătrat. La gospodăria agricolă colectivă sau la gospodăria agricolă de stat din localitate efectuăm demonstrații de mecanizare a semănatului cu agregate de mai multe mașini. Procedăm la fel pentru demonstrarea rîritului mecanic („buchelarea”). Pentru experimentare dăm elevilor două teme: semănatul florei-soarelui la diferite distanțe, spre a se constata distanța optimă și rîritul plantelor la diferite epoci și la diferite distanțe.

La curs elevii învață că florile de floarea-soarelui au o polenizare străină, ajutată mai mult de insecte (albine) și mai puțin de vînt. Le arătăm, că, pentru a asigura o polenizare mai bună, folosim două metode: polenizarea suplimentară artificială și așezarea stupilor de albine lingă lanurile de floarea soarelui. Pe terenul școlar, pe tarălele gospodăriei agricole colective sau ale gospodăriei agricole de stat executăm cu elevii polenizări artificiale.

Aflînd la lecții că sămînta de floarea-soarelui încolțește la temperatura de 4-5 grade, elevii își dau seama că floarea-soarelui se seamănă primăvara cit mai timpuriu, cînd solul s-a încălzit pînă la 4-5 grade. Le arătăm totodată că semințele de floarea-soarelui se depozitează în straturi subțiri, în magazii aerisite, iar în timpul păstrării se lopătează. În legătură cu aceste cunoștințe organi-

zăm participarea elevilor la campania însămînțării de primăvară în gospodăria agricolă colectivă sau în gospodăria agricolă de stat. Ei execută lopătări în magazia de produse agricole. În laborator (sau în clasă), organizăm încercarea facultății germinative a seminței, aflăm procentul de corpuri străine. Le dăm elevilor, ca temă, semănatul la diferite epoci, spre a afla epoca optimă. Pe terenul școlar organizăm executarea semănatului în cursul lunii martie.

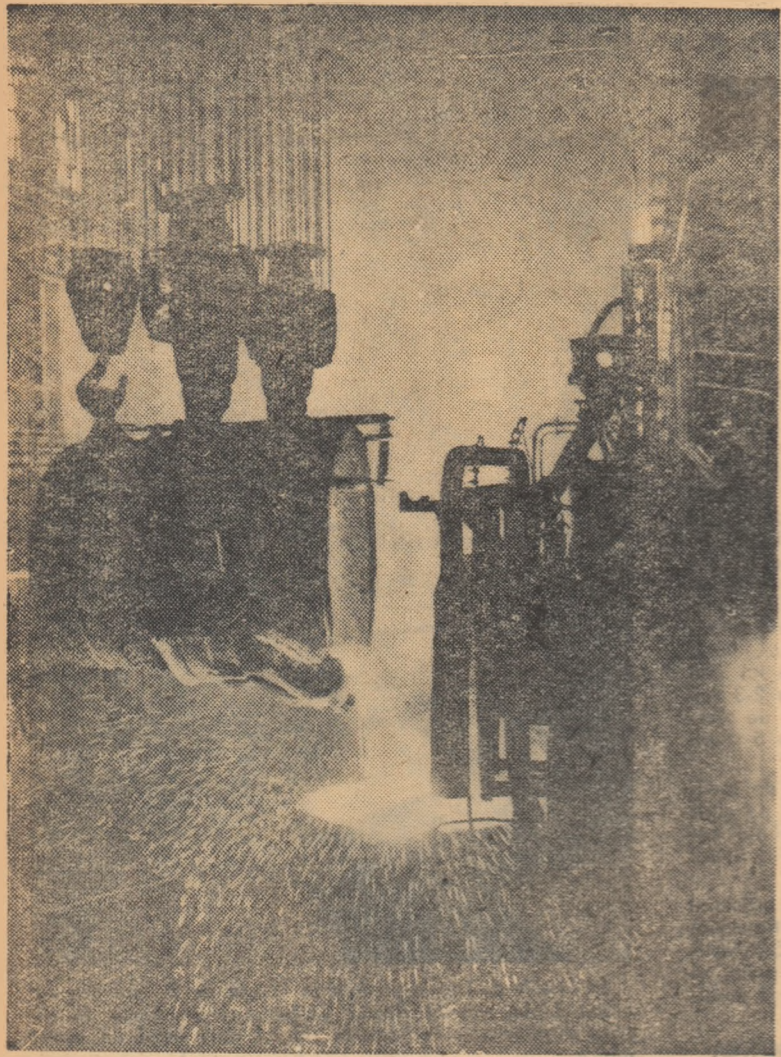
Elevilor li se explică la lecții că plantele de floarea-soarelui consumă mari cantități de substanțe nutritive. Ei înțeleg astfel că floarea-soarelui este una din culturile agricole care au nevoie de îngrășăminte naturale și minerale. Pe terenul școlar, la gospodăria colectivă sau la gospodăria agricolă de stat, organizăm aplicarea îngrășămintelor (gunoi de grajd, sulfat de amoniu și superfosfat) la cultura de floarea-soarelui. Dăm elevilor, ca temă, efectuarea unei experiențe cu diferite feluri și doze de îngrășămint.

Învăind că în decursul vegetației plantele de floarea-soarelui au nevoie de apă și aer în sol, elevii înțeleg necesitatea de a se crea condiții în acest scop prin mărîntirea straturii superficiale al solului și prin distrugerea buruienilor. Pe terenul școlar ei execută prășitul de 3-4 ori în decursul vegetației. La gospodăria agricolă colectivă sau la gospodăria agricolă de stat se organizează demonstrații cu prășitoarea mecanică. Ca temă, li se dă elevilor să efectueze experiențe cu 1, 2, 3 și 4 prașile. Parcela martor se lasă neprășită.

Tot la lecții află elevii că în perioada îngălbenirii capitulelor semințele conțin cel mai mare procent de ulei. După trecerea acestei perioade, procentul de ulei scade și boabele se desprind ușor. Le arătăm că, finîndu-se seama de aceasta, recoltarea va începe cînd capitulele au culoarea galbenă pe partea dorsală și se va termina cit mai repede, spre a se evita pierderile de boabe prin scuturare. Pe terenul școlar elevii cercetează parcela cultivată cu floarea-soarelui, spre a afla momentul optim de recoltare. De asemenea, ei execută recoltări prin diferite metode. La gospodăria agricolă colectivă sau la gospodăria agricolă de stat se efectuează demonstrații de recoltat mecanic cu combinele și se organizează participarea la recoltatul florei-soarelui.

Procedînd la fel pentru celelalte teme din programă, stabilînd corelații juste între noțiunile teoretice predate la curs, aplicațiile practice și temele experimentale, profesorii de cunoștințe agricole vor asigura o pregătire solidă, multilaterală a elevilor lor.

PETRE STANCULESCU

Pentru a deveni un adevărat siderurgist trebuie să treci mai întâi prin proba focului. Din timpuri străvechi aceasta e o probă de vitejie. Iar Hunedoara își alege vitejii încă din pragul adolescenței.

Băiatul cu priviri uimite care s-a oprit în hala oțelăriei Siemens-Martin fără să-și poată lua ochii de la revărsarea strălucitoare a metalului lichid este unul din zecile de tineri care primesc anul acesta botezul focului. Înimă și s-a strâns puțin de teamă, dar tot ceea ce vede îl fascinează. Timid, primește în mâini ochelarii speciali și îndrăznește să privească în clocotul cuptorului.

Zeci și zeci de ucenici fac astfel primii pași către viața de muncitor — în hala furnalelor, la oțelărie, în hala laminorului sau în secțiile uzinei cocso-chimice. Prima întâlnire cu metalul în clocot sau incandescență are oare ce caracter. Dar mai toți fiii Hunedoarei — și cei care au văzut lumina zilei aici, ca și cei adoptivi, veniți de curând din alte colțuri ale țării — se dovedesc viteji de la prima probă.

TRECUT — PREZENT — VIITOR

Francisc Pics de la turnătorie e, fără îndoială, unul dintre cei mai bătrâni muncitori ai combinatului siderurgic. Poate chiar cel mai bătrîn. A fost pensionat de mult, dar nu se poate despărți de uzina pe care a îndrăgit-o. Continuă să formeze cadre noi pentru combinat.

Despre anii uceniciei lui de acum mai bine de jumătate de veac povestește însă cu greu. Doar atât spune: „Cred că nu era sperietoare mai mare pentru copiii de muncitori de pe atunci decât cuvintele: te dau ucenic la turnătorie”.

Am înțeles de ce bătrînul turnător nu ține să răscolească amintirile din vremea aceea: ucenicia în hruba plină de praf de la turnătorie era cumplită, de nesuportată. Dar, dacă nu vrea nici să-și amintească de ucenicia lui de odinioară, e plin de foc atunci când e vorba de pregătirea ucenicilor de azi.

La o răscruce de drumuri pentru muncitorii industriei noastre, și-a început munca Alexandru Voina. Erau anii de imediat după eliberare, când în viața uzinelor vântul innoitor începuse să bată tot mai puternic. Atunci a deprins Alexandru Voina tainele meseriei, aici la turnătorie, sub îndrumarea lui Francisc Pics. Și pînă astăzi îi poartă dragoste și respect pentru aceasta. După orele de muncă Voina mergea la școala medie centrală. Când s-a în-

puternice la Hunedoara. Partidul i-a înțeles năzuințele și l-a sprijinit. Alexandru Voina face parte din prima promoție de ingineri ridicați din rîndul muncitorilor siderurgici. Acum, fostul ucenic e directorul adjunct al grupului școlar siderurgic de pe lângă combinat și veghează la formarea noilor generații de muncitori.

Un an sau doi ani mai târziu a terminat școala și oțelarul Valer Lăbuneț. Despre acest bătrîn muncitor nu mai e necesar să scriem prea multe. Chipul lui a fost popularizat de scriitorii și reporteri și e vestit nu numai în țară, ci și peste hotare.

Drumul străbătut de inginerul Alexandru Voina și de maestrul oțelar Valer Lăbuneț constituie o pildă vie și un îndemn pentru ucenicii de astăzi ai Hunedoarei. Pe care dintre aceștia să vi-i prezentăm? Să vorbim puțin, de pildă, despre Dumitru Ianicu și Constantin Clenciu, cei mai tineri învățăcei ai bătrînului Francisc Pics. Dacă-i privești lucrînd, ți se pare că munca în turnătorie nu cere cine știe ce măiestrie; doar să bătătoarești cu un fel de teu metallic pămîntul în formă. Încercați însă să faceți singuri o asemenea lucrare. N-o să iasă decât rebuturi. Dar elevii lui Francisc baci nu dau aproape niciodată rebuturi. Ucenicia la acest meșter este un adevărat certificat de înaltă calificare.

În aproape toate secțiile combinatului siderurgic ucenicii de astăzi sint elevii ucenicilor de ieri. Tradițiile școlii sint duse mai departe și se amplifică. Viitorii muncitori ai uzinei cocso-chimice Mihai Bocor și Viorel Circa sint îndrumați de tînărul maestru Iosif Bunea. Viitorii oțelari Nicolae Gușu și Vasile Pop învață de pe acum să cunoască toate secretele meseriei de la Mihai Andruș și Valer Lăbuneț.

„Notează în carnet, Gușule” — strigă prim-topitorul Mihai Andruș, dominînd zgomotul uriașului Martin.

Ucenicul Nicolae Gușu ține o adevărată contabilitate a cuptorului. Face o scurtă socoteală și raportează: „Pentru luna noiembrie s-au strîns de pe acum 100 de tone peste plan”.

La temperatura înaltă a șarjelor rapide se făuresc, o dată cu oțelul, și visuri îndrăznețe. Ucenicii de azi, maestrii oțelului de miine, visează să făurească aliaje speciale cu crom, wolfram și molibden pentru rachete cosmice și mari centrale atomo-electrice...

Zilele trecute, cîțiva elevi de la una din școlile de 7 ani ale Hunedoarei au venit la directorul grupului școlar profesional și teh-

MOMENTE HUNEDORENE

cum vor fi organizate clasele de siderurgisti.

„Să fie locuri mai multe peste doi ani, pentru că noi negreșim, aici vrem să învățăm” — cerea un băiat bine leșat, purtătorul de cuvînt al acestei neașteptate delegații.

OAMENII TRANSFORMĂ CĂRBUNELE

În siderurgie totul e gigantic. Uzina cocso-chimică întrece însă în această privință orice imaginație. Întreaga uzină este formată de fapt dintr-un singur agregat: un agregat de dimensiunile unui vas transoceanic. Inginerul Ștefan Foris, profesorul de tehnologie al viitorilor muncitori ai uzinei cocso-chimice, este un pasionat al meseriei pe care o predă. Pasiunea aceasta, pe care a căpătat-o în anii de studiu în Uniunea Sovietică, reușește s-o transmită la fel de puternică și ucenicilor săi. Forța exemplului personal e deosebit de rodnică. Ucenicii îl văd pe inginerul Foris urmîrind de dimineață pînă seara funcționarea agregatelor, căuțînd să găsească noi forme pentru elaborarea șarjelor de cocsificare. Fiecare procedeu tehnologic înaintat experimentat în uzină este predat aproape în același timp și ucenicilor la orele de tehnologie. Cabinetul școlar de specialitate a fost transformat, în acest scop, într-o adevărată uzină-miniată, în care întreaga complexitate a agregatului se află reprodușă identic. Macheta aceasta este darul maistrilor uzinei pentru viitorii muncitori.

E greu de presupus că cine lucrează la cocs poate rămîne curat. Unora li s-ar părea chiar că o salopetă înnegrită de cărbune e mărțuria unei activități rodnice. Se înșală. Nimic nu-l supără mai

mult pe inginerul Ștefan Foris decât faptul că îl vede pe vreunul dintre ucenici cu șalopeta pătată.

„Voi sinteți mecanici ai uzinei cocso-chimice, înțelegeți? Un mecanic bun trebuie să supravegheze funcționarea agregatelor, să le îngrijească astfel, încît să strălucească asemenea instrumentelor de laborator. Salopeta murdară e semn de neglijență în muncă!”

Orientîndu-ne după cit sînt de solicitați încă de pe acum ucenicii pregătiți de inginerul Foris, avem certitudinea că ei vor deveni toți muncitori de valoare, demni de a lucra într-o uzină modernă complex automatizată, cum este combinatul cocsochimic din Hunedoara.

SCRISORILE

S-au adunat la directorul grupului școlar un maldăr, numai de anul acesta. Unele sint scrise la mașină, folosind un ton oarecum oficial. Cele mai multe, însă, sint foi de hîrtie rupte dintr-un caiet și acoperite cu un scris apăsător, de mină. Toate sint mărțuria activității bogate în succese a ucenicilor.

„Scrie șeful furnalului 6, anunțînd școala că ucenicii Nicolae Chira, Nicolae Bujor, Gheorghe și Constantin Dostesianu au elaborat singuri două șarje de prima calitate. Scrie Vasile Clitan, șeful schimbului tineretului de la cuptoare adînci, laudînd activitatea ucenicilor Petru Oșorbeanu și Sebastian Miș, Scrisoarea prim-topitorului de la cuptorul Siemens-Martin nr. 3 evidentiază succesele elevului său Aurel Bobeiu... Am spicuit numai trei fapte de laudă din zecile pe care le cuprind scrisorile primite de școală. Scrisorile acestea sint socotite de ucenici răsplata cea mai de preț a activității lor — o stringere de

mină puternică, tovarășească din partea unui meșter mai vîrstnic pentru vrednicul său elev.

REPETA FANFARA

Schimbul de miine al siderurgiei hunedorene are nenumărate preocupări. Printre cele mai îndrăgite se numără, fără îndoială, cele artistice. Au numeroase formații artistice: cor, echipă de dansuri, orchestră, colectiv teatral... Însă nici una din ele nu se bucură de o asemenea reputație ca fanfara. O recunoșc de la depărtare hunedoreni: „Auzi, cîntă băieții noștri”. Zilele acestea fanfara repetă ore în șir. Cîntece noi, alături de cele vechi atît de cunoscute și îndrăgite. Ucenicii din fanfară vor să se dovedească și de astă dată la înălțime. Miine, la adunarea festivă de sărbătorire a Marii Revoluții, vor deschide ca în fiecare an, programul artistic.

Răsună tumultuos, încălzînd parcă atmosfera rece de toamnă, acordurile pline de vigoare ale cîntecului oțelarilor:

„Înimă de oțelar
Înimă de-arsii și iar”.

★

La Hunedoara, serile sint și ele de foc. Cerul poartă pecetea lor rosietică. Știu însă acum că aceasta nu e numai vilvătala flăcărilor din marile cuptoare. E în același timp — și mai presus de toate — flacăra mistuitoare a marii pasiuni pe care o nutresc în suiele oamenii Hunedoarei. Oameni care au luptat ieri din greu, care s-au avîntat în vilvoarea măreței bătălii de astăzi, năzuind către strălucitele victorii ale luptelor de miine.

MIRCEA HERIVAN

Hunedoara noiembrie 1959.

CABINETELE ȘCOLARE ȘI PREDAREA INTUITIVĂ

În ultimii ani și în școala noastră, ca și în multe alte școli, utilizarea materialului didactic ocupă un loc din ce în ce mai însemnat în procesul de învățămînt. O mare extindere a luat-o în special predarea intuitivă în cadrul cabinetelor școlare, organizate pentru obiectele la care studiul are la bază, pe lângă expunere, demonstrația practică a profesorului: tehnologia de specialitate — în cazul școlii noastre tehnologia filaturii și țesătoriei — fizica, chimia, desenul, studiul materialelor.

Organizarea cabinetelor școlare asigură desfășurarea unor lecții în care se folosește o varietate largă de mijloace intuitive — piese și organe de mașini, machete, planșe, diafilme etc. Toate acestea urmăresc, în primul rînd, să dea profesorilor posibilitatea de a executa demonstrațiile necesare pentru predarea temelor de bază prevăzute în programa școlară. De pildă, la școala noastră existența cabinetelor a permis efectuarea analizei la microscop a felului cum se comportă diferite fibre față de reactivii sau stabilirea elementelor componente ale unui mecanism prin montarea, demonstrarea și studiul lui în regim de lucru etc. De asemenea, desfășurarea lecțiilor în cabinetele școlare permite verificarea în mai bune condiții a cunoștințelor elevilor. În acest fel i-am putut deprinde temeinic pe elevii, bunaoară cu recunoașterea la microscop a fibrelor de bumbac dintr-un amestec de diferite fibre după îndoirile caracteristice ale acestora.

Desfășurarea lecțiilor în cabinetele școlare permite în același timp păstrarea în cele mai bune condiții a materialului didactic, evitarea deteriorării lui din pricina transportării dintr-o clasă în alta și cîștigarea unui timp prețios în manipulare. Pentru aceasta diferitele mecanisme, elemente sau organe de mașini sint păstrate în vitrine turnante, planșele pe cuiere speciale, colecțiile de țesături în vitrine sau albume etc. Dispunem, de asemenea, de o instalație pentru folosirea episcopului și a celorlalte mijloace pentru efectuarea proiectiilor. Socotim că e bine să se organizeze tot în cadrul cabinetului școlar o bibliotecă cuprînzînd diferite lucrări de specialitate.

Pentru a minui mai ușor materialul didactic existent în cabinetele școlare și pentru a putea completa conținutul dotarea acestora, noi l-am grupat în mai multe categorii. Din prima categorie fac parte aparatele de măsurat, ansamblurile, piesele, mecanismele, dispozitivele, sculele — adunate în majoritate din atelierele școlii sau din întreprinderi și supuse unei prelucrări speciale, care să umzeze folosirea lor. Aceste piese sint selecționate, demontate și vopsite în culori diferite pentru a putea fi percepute mai ușor. În a doua categorie intră modelele și machetele de asamblare a mecanismelor, machete de scule și alte obiecte, majoritatea confecționate în școală cu ajutorul elevilor. O altă categorie de material didactic este formată din planșe, scheme și panouri reprezentînd construcția și asamblarea utilajului, dispozitive, fișe și instrucțiuni cuprînzînd reguli și procedee de executare a diferitelor operații, date tehnice. Tot în această categorie intră filmele, diafilmele și diapozitivele didactice. În sfîrșit, un grup de aparate este format de instalațiile și aparatele de

Pentru a exemplifica mai concret felul de organizare a cabinetelor tehnice din școala noastră mă voi referi la felul cum este organizat și dotat cabinetul de țesătorie. Sala cabinetului este o clasă spațioasă și luminoasă, prevăzută cu bănci, catedră, o tablă obișnuită și o tablă împărțită în pătrățele speciale pentru predarea compoziției și decompoziției țesăturilor. În spatele băncilor se găsește o vitrină în care sint așezate diferitele materiale didactice în mărime naturală, ca de exemplu suportii pentru bobine, suportii pentru țevile de bătătură, colecții obișnuite și speciale, spete de diferite tipuri și construcții, vîrtejnice extensibile. Cabinetul de țesătorie mai dispune de o colecție de suveici pentru bumbac, mătase și lînă, precum și suveici speciale pentru războaiele de panglici. În aceeași vitrină se află și mostre de fire. Partea de jos a vitrinei e ocupată de macheta unei mașini de bobinat cu tamburi tăiați, a unui regulator de urzeală și a două scururi de urzeală — toate executate de elevii școlii de maștri.

Într-un colț al cabinetului școlar se găsește montat un război de bumbac cu toate părțile componente descoperite, pentru a putea fi studiate ușor de elevi. În celălalt colț sint montate cuiere pe care atîrnă planșele cu schemele diferitelor mașini și mecanisme. Toate aceste planșe sint așezate și numerotate în ordinea desfășurării procesului tehnologic. Cabinetul mai dispune de o serie de diafilme reprezentînd diferite țesături, diafilme care au fost executate de către cadrele didactice de specialitate cu sprijinul elevilor.

În planul de înzestrare a cabinetului școlar de țesătorie ne-am propus executarea unor panouri cuprînzînd procesele tehnologice de fabricare a unor produse complexe în totalitatea lor.

Căuțăm să folosim cît mai bine, cît mai eficient materialul didactic de care dispunem căci, dacă nefolosim materialul intuitiv la lecție dăunează procesului de înțelegere și de aprofundare a cunoștințelor, excesul în această privință poate avea și efecțe negative, deoarece supraabundența de material didactic în timpul predării unei lecții poate provoca scăderea atenției elevilor. Noi stăruim în același timp să utilizăm procedee variate de intuiție, care să excludă rutina. De pildă, nu pornim întotdeauna, în orele de tehnologie, de la prezentarea schemelor diferitelor mecanisme. Uneori începem explicarea în atelier a mașinii sau a mecanismului înfățișîndu-i toate elementele componente și modul de funcționare, urmînd ca apoi elevii să schițeze singuri mecanismul. În felul acesta ei aplică cunoștințele căpătate la desen și își dau seama mai bine de felul cum se reprezintă diferitele organe care compun mecanismul respectiv.

Nu uităm însă niciodată că o condiție importantă pentru reușita lecțiilor în care se folosește materialul didactic este orientarea după specificul fiecărei materii și al fiecărei teme în cadrul unei materii, precum și după nivelul și gradul de pregătire al clasei la care predăm.

Prof. ELENA DANCIU

Centrul școlar pentru industria bunurilor de consum din Hunedoara

SPRIJINUL organizației sindicale

Este binecunoscută răspunderea care revine directorului în buna organizare și desfășurare a întregii munci din școală. Începând cu asigurarea unei frecvențe regulate și cu condițiile în care se desfășoară activitatea școlară și sfârșind cu îndrumarea procesului instructiv-educativ, directorul are de rezolvat nemăsurate probleme pentru buna desfășurare a muncii din școală. Experiența școlii noastre ne-a arătat că nici una din aceste probleme nu poate fi rezolvată temeinic dacă directorul nu-și asigură sprijinul organizației sindicale. De la început aș vrea să subliniez că eficiența acestui sprijin nu depinde numai de stilul de muncă al comitetului de instituție, sau de felul cum se achită de sarcini membrii acestuia. Ea este în funcție și de modul cum directorul știe să solicite acest sprijin ca și de felul cum ajută el însuși la buna orientare a activității sindicale.

Noi am realizat legătura cu organizația școlară nu numai prin intermediul președintelui comitetului de instituție, cu care discutăm deseori căile de rezolvare a diferitelor probleme din școală, ci și prin participarea directorului la unele ședințe ale comitetului, la care se discută și se pregătesc acțiunile inițiate de el în sprijinul procesului de învățământ.

În acest an școlar am solicitat sprijinul organizației sindicale încă de la elaborarea planului general de activitate al școlii. Comitetul nostru de instituție și-a spus cuvântul nu numai în ce privește distribuția sarcinilor pe oameni, ci și în privința acțiunilor pe care le prevede planul, a mijloacelor de îndeplinire a acestora. Membrii comitetului de instituție au în general o bogată experiență la catedră. Observațiile și propunerile lor au contribuit la realizarea unei planificări care să asigure buna desfășurare a întregii munci școlare. Participând la elaborarea planului, cunoscând bine sarcinile pe care și le-a propus direcția școlii, comitetul de instituție și-a fixat problemele la rezolvarea cărora va participa direct. Am să mă opresc la câteva dintre acestea.

În școala noastră funcționează și o școală medie la care sînt cuprinși muncitorii de la F.R.B. și de la alte întreprinderi din cartier. Comitetul de instituție și-a luat obligația de a urmări, cu ajutorul comitetelor sindicale din întreprinderi, asigurarea unei frecvențe regulate la cursuri. El ține o legătură strinsă cu întreprinderile respective, comunicându-le situația frecvenței și cerind sprijin pentru înlăturarea deficiențelor. Ca urmare, frecvența muncitorilor s-a îmbunătățit simțitor. Tot în sprijinul învățământului seral comitetul de instituție a luat inițiativa de a organiza consultanții la materiile mai dificile, la care elevii întîmpină greutăți. Pentru aceasta a stat de vorbă cu profesorii respectivi și a făcut propuneri direcției pentru planificarea consultanților.

Schimbul de experiență între cadrele didactice de la cursul seral este o acțiune de organizare a căreia se ocupă direct comitetul de instituție. Bineînțeles că și direcția școlii, prin comisiile metodice, sprijină realizarea acestui schimb de experiență, menit să ducă efectiv la

îmbunătățirea predării și a activităților educative. În legătură cu aceasta s-a ridicat și în școala noastră problema paralelismului între activitatea comisiilor metodice și cea a organizației sindicale. Pentru rezolvarea ei am stabilit de comun acord ca organizația școlară să se ocupe direct de organizarea consfătuirilor de muncă — în care să fie sprijinită de comisiile metodice — în timp ce acestea să organizeze înterferențele și lecțiile deschise, pe care organizația școlară le sprijină, la rîndul ei, prin mobilizarea celor ce trebuie să participe la ele.

În perioada actuală comitetul nostru de instituție urmărește la secția serală felul cum se desfășoară în predare legătura cunoștințelor teoretice cu activitatea în producție a elevilor. Consfătuirea de muncă pe care o pregătește comitetul de instituție pe această temă va însemna, desigur, un sprijin concret în ridicarea nivelului învățămîntului la secția serală.

Activitatea de popularizare a experienței înaintea pe care o desfășoară comitetul de instituție nu se rezumă însă numai la secția serală, ci cuprinde întreaga școală. De pildă, comitetul de instituție urmărește acum munca educativă a diriginților de la clasele V—VII și activitatea practică din atelierele școlii.

În ședințele sindicale care se țin lunar se discută de cele mai multe ori probleme care privesc modul cum se achită de sarcinile profesionale fiecare membru de sindicat. În prima ședință pe care o vom avea în cursul acestei luni, de pildă, organizația noastră școlară va analiza situația elevilor la învățătură și concluziile care se desprind pentru viitor.

O altă latură importantă în care direcția școlii primește sprijinul organizației sindicale este cea care se referă la închegarea colectivului pedagogic. Comitetul de instituție a căutat să asigure o activitate colectivă a pedagogilor și în afara școlii, organizînd în acest scop vizite în unele întreprinderi și muzee din Capitală, vizionarea unor spectacole, excursii etc. Cea mai recentă acțiune în domeniul învățămîntului de închegare a colectivului pedagogic a fost sărbătorirea cadrelor care au ieșit de curînd la pensie după o îndelungată activitate la catedră. Festivitatea organizată în cinstea lor a urmărit și integrarea cadrelor venite în acest an în școala noastră în atmosfera și tradițiile ei de muncă. Cu acest prilej s-au întîlnit și familiile învățătorilor și profesorilor, stabilind între ele relații de prietenie.

S-ar mai putea vorbi încă și de alte acțiuni ale organizației sindicale din școala noastră care vin direct în sprijinul muncii directorului, ca de pildă cele referitoare la buna desfășurare a muncii obștești a cadrelor didactice sau la buna gospodărire a școlii.

În încheiere aș vrea să spun că multe din succesele obținute de școala noastră se datorează sprijinului organizației sindicale, modului cum aceasta mobilizează pe fiecare membru de sindicat la îndeplinirea sarcinilor lui profesionale.

MACAVEI CUTEANU
directorul Școlii de 7 ani
nr. 62, din Capitală

CARNET CULTURAL

Teatrul Tineretului aduce pe scena sa după *Ediție specială*, al doilea spectacol cu adevărat de tineret, *Nila*. Piesa e povestirea romantic-eroică a vieții comsolistei Nila Snijko. Aceasta a dus activitate ilegală în spatele frontului, printre cotropitori nemți; și deși orașul în care se află e eliberat ea nu are încă dezlăgarea să-și dezvăluie chipul veritabil. Opinia publică a cetățenilor sovietici o condamnă cu deosebită asprime ca pe o „cățea nemțească” și o supune oprobului. Nila suferă cumplit, dar patriotismul ei fierbinte și înalta conștiință a datoriei o fac să reziste, să-și ducă pînă la capăt misiunea ce i-a fost încredințată. Moartea ei — e ucisă de un spion hitlerist — îndeamnă la ură nestinsă împotriva fascismului și aureolează un destin eroic, același cu al sutelor de mii de tineri patrioți sovietici care și-au jertfit viața pentru libertatea țării lor și a tuturor popoarelor.

Spectatorul asistă cu emoție la desfășurarea acestei povestiri scrisă cu talent și pricepere dramaturgică de tînărul scriitor sovietic A. Salinski și montată cu patos eroic și frumoasă desfășurare scenică de regizorul D. D. Neleanu. Ca orice spectacol izbit, pe linia reflectării adevărului vieții, și acesta cuprinde o multitudine de aspecte variate ale realității, descrie un număr de chipuri umane diferite, înfățișate interesant.

Nila, interpretată cu vigoare și dramatism de actrița Olga Tudorache, e un personaj eroic. Dar în piesă mai există și personaje satirizate cu umor — cum e vecina Tuzikova, jucată în bună șarjă comică de Florica Demion, sau fotografatul șantajist Silanti Kruqlik, prezentat caustic de Cicerone Ionescu. De asemenea, apar în spec-

tacol personaje satirizate cu vehemență amărăciune cum e mărginitul Ciufarov (lucrat cu mîgală, reușit, de Marcel Gîngulescu) care, lipsit de suflet, nu înțelege mai nimic din ce se petrece cu oamenii din jurul său. Din păcate, lucrînd foarte mult pentru reliefaarea personajului principal — interpretat de altfel excelent — regizorul n-a avut probabil răgaz să se ocupe în măsură egală de celelalte personaje — pionierii care vor să pedepsească pe presupusa trădătoare Nila, arhitectul Feodor, mama sa (medicul militar Maria Ignatieva), muncitoarea Zoia de la uzina de tancuri și alții — astfel că spectatorilor li se relevă doar o parte din bogăția spirituală a lumii piesei.

Pe scenă e prezentă grozăvia războiului, în care sălbăticia hitleristă n-a cunoscut margini. Pictorul Ion Prahase a construit decorul unei case din care n-au rămas decît fragmente de ziduri și în care oamenii se adăpostesc laolaltă în condiții vitrege. Dar pe zidul înnegrit de fumul exploziilor sînt inscripții soldățești care vorbesc despre măreția eroismului ostașilor sovietici. În acest fel, cadrul plastic al spectacolului constituie totodată și un cadru evolu-

tor pentru acțiunea piesei pentru locu și timpul în care se desfășoară (sîntem în al treilea an de război).

Prin înfățișarea jertfei eroice, patriotice a comsolistei Nila, care îndeplinește cu abnegație sarcina dată de partid, prin relevarea atitudinii cetățenești de înaltă morală a oamenilor sovietici, care înfieriază fără cruțare pe trădătorii și-și dăruiesc inima adevăraților eroi prin luminaarea unui fragment adînc semnificativ din participarea tineretului sovietic la marea epopee a războiului de apărare a patriei, spectacolul de la Teatrul Tineretului are o remarcabilă valoare educativă. Ea rezultă nu numai din problemele tratate în piesă, ci și din patosul eroic și romantismul înaintat care caracterizează abordarea artistică a acestor probleme și al cărei spirit e specific întregii acțiuni de educare a tineretului.

Prin piesa „Nila” arta sovietică ne trimite din nou mesajul ei de patriotism socialist și internaționalism. Vizionarea spectacolului poate fi foarte rodnică pentru profesorii și elevii școlilor noastre.

V. S.

O scenă din piesa „Nila”.

Sub steagul Marelui Octombrie

(Urmare din pag. 1)

tică, spre producție — va determina o creștere rapidă a cadrelor de specialiști și tehnicieni necesare înaintării cu succes spre comunism.

O caracteristică a întregii dezvoltări a vieții economice, culturale și sociale a Uniunii Sovietice este faptul că aceasta servește cu devotament cauzei păcii. Uriașă operă constructivă ce se înfăptuiește în această țară, fondurile însemnate ce sînt alocate de statul sovietic construcției pașnice și ridicării nivelului de trai al poporului grăiesc cu prisosință despre politica consecventă de pace a U.R.S.S. Primul Decret dat de tînăra putere sovietică după înfăptuirea revoluției cuprindea o înflăcărată chemare la pace. Și această chemare la pace a fost repetată apoi de nenumărate ori. Popoarele lumii privesc cu încredere și admirație străduințele Statului Sovietic, manifestate ani de-a rîndul, de a face ca războiul să nu mai amenințe popoarele. Ultimele evenimente — vizita tovarășului N. S. Hrușciov în S.U.A., curajoasele propuneri sovietice de dezarmare generală și totală — sporesc dragostea oamenilor cinstiți din întreaga lume pentru Uniunea Sovietică, bastionul păcii și libertății popoarelor.

Statele care fac parte din marea familie a socialismului cunosc și ele succese remarcabile în construirea vieții noi. Marea China al cărei popor de 600.000.000 desfășoară o muncă eroică, se transformă într-o mare putere industrială. Înălțurii de seamă în construcția vieții noi au obținut și oamenii muncii din Bulgaria, Cehoslovacia, R. D. Germană și celelalte țări socialiste, în care se duce o luptă plină de abnegație pentru înlăturarea înapoierii moștenite din trecut, pentru progres economic, cultural și social.

La succesele obținute de statele socialiste în construirea societății lipsite de exploatare se adaugă și realizările minunate ale poporului nostru muncitor. Cei 15 ani care au trecut de la eliberarea patriei noastre de sub jugul fascist sînt ani de mari prefaceri economice și sociale, ani în care poporul muncitor, condus de partid, a transformat România — țara „enninamente agrară”, țara analfabetismului în floare și a mortalității infantile ridicate — într-un stat cu o puternică industrie socialistă, cu o agricultură în plină dezvoltare.

În Republica Populară Romînă, în care poporul muncitor deține puterea politică și este stăpîn al tuturor avuțiilor țării, s-au obținut realizări minunate în toate sectoarele vieții. Astfel, producția industrială crește într-un ritm nemaiîntîlnit în trecut. Într-un singur deceniu de dezvoltare planificată a economiei producția industrială a crescut de 4,5 ori, avînd un ritm mediu de creștere de peste 16 la sută. Aplicarea politicii leni-

niste de industrializare socialistă a țării a făcut să se întărească baza tehnico-materială a agriculturii, sector în care s-a și realizat sarcina trasată de Congresul al II-lea al P.M.R. ca la sfîrșitul anului 1960 sectorul socialist în agricultură să fie preponderent atît ca suprafață, cît și ca producție marfă.

Realizări cu totul deosebite au avut loc în anii noștri liberi și în domeniul culturii. Literatura, pictura, teatrul, muzica, cercetarea în domeniul științelor; se bucură în statul nostru de toată aprecierea, ele găsind cele mai prielnice condiții de dezvoltare. Creațiile oamenilor de știință și de artă sînt bunuri ale întregului popor.

Pentru ca în rîndul mașelor largi populare să pătrundă adînc cultura, căminele culturale, tîrgul rețea cinematografică și teatrală, radioul și presa stau — spre deosebire de trecut — la îndemna fiecărui om al muncii, contribuind din plin la realizarea revoluției culturale din patria noastră.

Hotărîrile de partid și de stat luate în domeniul dezvoltării învățămîntului sînt ilustrative pentru atenția de care se bucură în țara noastră cultura. Generalizarea învățămîntului; de 7 ani, îmbunătățirea învățămîntului seral și fără frecvență, extinderea rețelei universitare, realizarea unui învățămînt realist-științific, legat de viață, de producție, au menirea de a ridica nivelul pregătirii culturale și de specialitate al fiecărui cetățean al patriei noastre.

Dacă succesele obținute de poporul muncitor român în toate sectoarele vieții sînt mari, dacă poporul nostru înaintează cu pași siguri spre socialism, aceasta se datorește ajutorului frătesc și dezinteresat pe care el l-a primit din partea marilor sale vecine de la Răsărit. „Poporul nostru — a spus tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej — manifestă o caldă recunoștință față de poporul sovietic pentru sprijinul frătesc internaționalist pe care-l primește patria noastră din partea Uniunii Sovietice”.

Realizările epocale ce au avut loc în Uniunea Sovietică în cei 42 de ani care au trecut de la înfăptuirea Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, realizările obținute în anii liberi în marea China, în țara noastră și în celelalte țări care construiesc socialismul sînt o dovadă a justetei învățămîntului marxist-leninist care arată că numai într-o societate lipsită de exploatare se poate asigura progresul material și cultural al păturilor largi populare.

Viața fericită pe care o duc oamenii muncii în statele care au rupt pentru totdeauna cu exploatarea capitalistă este un îndemn către toate popoarele lumii la luptă hotărîtă pentru eliberarea de sub orice exploatare. În aniversarea Marii Revoluții care a sfîrșit lupta capitalismului este sărbătoarea întregii omeniri muncitoare, dornice de pace, prosperitate și progres.

A anăruț

REVISTA DE PEDAGOGIE

nr. 5, sept. — oct. 1959

Din cuprins:

- *** *Munca în producție a elevilor din școlile de cultură generală.* Vasile Haja: *Aspecte din munca educativă a Școlii medii din Bistrița.*
- Florian Popescu: *Educarea sentimentului patriotic la elevi prin unele activități literare în afara clasei.*
- Ileana Lászlóffy: *Realizarea educației elevilor în spiritul moralei comuniste în cadrul conversației pregătitoare la lecțiile de citire explicativă.*
- Gh. Fleanu: *Educarea deprinderilor de comportare disciplinată la elevii clasei I.*
- A. Vasilescu: *Munca de folos obștesc, mijloc important de educare comunistă a elevilor.*
- T. Mucică: *Unele forme de colaborare între profesorii care predau bazele științelor și profesorii-măștri.*
- K. Schrader: *Rezultatele la care au dus în R. D. Germană eforturile pentru realizarea unei legături mai strînse între școală și viață.*
- Traian Pop, C. Nica-Nicolescu și Gh. Vlăntoiu: *Din experiența școlii din R. D. Germană în domeniul învățămîntului politehnic. Note, Critică și bibliografie. Cronică vieții științifice pedagogice.*

Indrumarea învățămîntului politehnic în școală

Pentru a realiza îndrumarea desfășurării învățămîntului politehnic, am căutat să împărțim în mod chibzuit sarcinile între directorul școlii și directorii de studii. Am procedat în felul următor: directorul școlii urmărește în mod special munca elevilor în ateliere, unul dintre directorii de studii îndrumă direct predarea fizicii, a matematicii, a bazelor producției și a desenului liniar, ca și activitatea cercurilor tehnice, iar celălalt realizează sarcinile învățămîntului politehnic la clasele I-IV.

Controlul se realizează prin asistarea la lecții, prin discutarea planurilor de muncă, prin analiza folosirii materialului didactic, prin discuții cu elevii etc. Controlînd, de pildă, cum se predă fizica, noi verificăm dacă elevii cunosc aplicarea în practică a legilor fizicii și urmărim dacă profesorul, familiarizîndu-i cu diferitele fenomene și legi ale fizicii, le arată în același timp și în ce sectoare ale producției pot fi ele folosite. Cînd asistăm la lecțiile de fizică ne interesăm deosebit de organizarea lucrărilor de laborator. Directorul de studii are un caiet special de evidență, în care notează lucrările ce se efectuează și observațiile sale pe marginea lor.

În același fel se realizează și controlul predării celorlalte obiecte. În timpul asistenței la lecțiile de matematică de pildă, urmărim ce mijloace folosește profesorul pentru ca elevii să-și însușească în mod temeinic materialul teoretic, cum se asigură legătura dintre relațiile matematice și sensul lor practic, cum se străduiește profesorul să stabilească legătura dintre matematică și celelalte obiecte, prin ce se exprimă această legătură etc.

O deosebită atenție acordăm profesorilor tineri, începători. Așa, de pildă, la școala noastră a fost numit un tânăr profesor de desen liniar. Era un om foarte energic, dar nu reușea să deslășoare o muncă de calitate. Am început să căutăm motivele. Ele s-au dovedit a fi cele obișnuite: profesorul explica lecția nouă, dar nu se interesa dacă elevii înțeleg cunoștințele predale, dacă pot să efectueze schițele și dacă știu să le descrie. Am constatat că mulți elevi copiază de pe tablă scrierile și alit. Profesorul credea că nu trebuie să repete cu elevii materialul învățat de ei anterior. Cînd îl rugam să le explice pentru a doua oară ceva, le răspundea: Ați învățat acest lucru în anii trecuți. El dădea rareori exemple concrete care să-i convingă pe elevi că este necesar să se ocupe serios de studiul desenului liniar. Nu exista o legătură între predarea desenului liniar și predarea matematicii, profesorul nu se interesa de activitatea practică a elevilor, de cunoștințele însușite de ei la studiul mașinilor. Colectivul de direcție și ceilalți pedagogi l-au ajutat pe tînărul profesor de desen să-și înțeleagă greșelile, i-au dat o serie de sfaturi metodice prețioase și astfel lecțiile lui s-au îmbunătățit considerabil.

În munca noastră s-au ivit și alte greutăți, pe care le-am înlăturat treptat. De exemplu, n-am putut să asigurăm de la început un caracter atractiv orelor de activitate practică. Aceasta se datora faptului că elevii confecționau piese care nu erau necesare nimănui. A fost suficient să-l ajutăm pe profesor să organizeze confecționarea unor instrumente necesare școlii și întreprinderilor (ciocane, compasuri etc.) pentru ca munca în atelier să se înviorze, să devină interesantă.

Pînă nu de mult, profesorii de fizică și de chimie reproșau profesorilor de matematică faptul că elevii rezolvă cu greutate probleme care solicită cunoștințe din capitolele „Procente” și „Proporții”, ca și din alte capitole ale cursului de matematică. Aceste reproșuri au continuat atît timp cît profesorii nu s-au înțeles precis asupra temelor pe care se vor baza în realizarea legăturii între obiectele lor. Acum reproșurile au încetat, iar legătura practică dintre profesorii de diferite specialități a adus un mare folos școlii.

În desfășurarea practicii în producție exista o problemă foarte grea, care a făcut ca direcția școlii să se găsească o vreme în impas. Anume, nu știam cum

este mai bine să realizăm controlul muncii elevilor în întreprinderi și cum trebuie îmbinat acest control cu aprecierea cunoștințelor teoretice și practice ale elevilor. Pînă la urmă, am stabilit următorul sistem: dăm fiecărui elev o fișă de evidență a frecvenței, a situației la învățatură și a comportării. În fișă se indică ce material teoretic trebuie să-și însușească elevul, ce deprinderi îi sînt necesare și ce anume trebuie să confecționeze. Cînd lucrează în atelier, el predă această fișă profesorului-maistru. La sfîrșitul zilei de muncă i se restituie fișa cu notele obținute. Fișele sînt controlate sistematic de dirigintele clasei și de directorul de studii.

Problemele care trebuie urmărite în timpul asistenței la obiectele din ciclul politehnic sînt numeroase. Conducătorii cercurilor pedagogice și profesorii cu experiență, care sînt antrenați să participe la efectuarea controlului, acordă un ajutor foarte însemnat directorului și directorilor de studii. Fără acest ajutor noi n-am fi putut face față muncii.

În timpul asistenței la lecții se controlează sistematic, oral și în scris, cunoștințele și deprinderile elevilor. Le dăm acestora teme cu caracter practic legate de munca în cabinetul școlar, pe lotul școlar, în atelier. Observarea elevilor în procesul muncii, conversațiile cu ei ne permit să tragem multe concluzii interesante.

De obicei directorul și directorii de studii îl previn pe profesorul la ale cărui lecții vor asista, se înțeleg cu el asupra tuturor amănunțelor legale de controlul cunoștințelor elevilor.

Un control deosebit este necesar în privința organizării excursiilor în producție și a muncii elevilor în cercuri. La noi nu se organizează nici o excursie în producție fără știrea directorului de studii. Acesta alege împreună cu profesorii obiectivul excursiei, stabilește termenul la care se va efectua aceasta, participă la elaborarea planului și la deslășurarea ei. Acest fel de control asigură efectuarea excursiei la timpul potrivit și dă posibilitatea de a se studia profund cele văzute.

Directorul și directorii de studii asistă adesea la activitățile cercurilor tehnice, se interesează îndeaproape de conținutul metodelor de muncă ale fiecărui cerc. Noi căutăm să urmărim acele probleme ale muncii în cercuri care ni se par cele mai importante: dacă există concordanță între lecțiile teoretice și lucrările practice din cerc, dacă conducătorii cercului se bazează pe cunoștințele de fizică, chimie, matematică sau desen liniar ale elevilor etc. De asemenea, urmărim dacă în munca cercurilor tehnice se respectă principiul trecerii treptate de la simplu la complex și cerem conducătorilor de cercuri să întocmească liste de piese a căror confecționare să asigure însușirea treptată a diferitelor procedee de muncă și perfecționarea deprinderilor dobîndite. Urmărim, de asemenea, cum se organizează munca educativă în cercuri. De pildă, controlăm dacă cei ce conduc cercurile mențin legătura cu profesorii și diriginții, cercetăm în ce măsură formele de organizare a muncii în cercuri contribuie la cultivarea disciplinei, a simțului de răspundere, care este conținutul discuțiilor și al altor manifestări educative organizate de conducătorii cercurilor, dacă membrii cercului sînt antrenați în munca de folos obștesc.

Dar oricît s-ar strădui directorul școlii și colaboratorii lui, ei nu pot să supra-vegheze personal toate aspectele, atît de numeroase și de variate, ale procesului instructiv-educativ. De aceea noi căutăm să folosim cît mai multe metode de control: dări de seamă ale profesorilor, analiza lucrărilor elevilor etc. Și, pentru a asigura controlului un caracter cît mai competent, cît mai eficient, ne străduim să îmbunătățim necontenit propria noastră pregătire în domeniul învățămîntului politehnic.

I. KURKIN

director de studii la Școala medie nr. 12 din Rostov pe Don

CĂTRE COMITETUL CENTRAL AL SINDICATULUI LUCRĂTORILOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT, ȘCOLI SUPERIOARE ȘI INSTITUTE DE CERCETĂRI ȘTIINȚIFICE DIN U.R.S.S.

Drazi tovarăși,

Cu prilejul sărbătoririi zilei de 7 Noiembrie vă rugăm să primiți expresia entuziasmului nostru fierbinte pentru victoriile obținute de poporul sovietic în dezvoltarea învățămîntului, tehnicii și științei în cei 42 ani, dezvoltare care a uimit lumea întreagă.

Neprefuiți îndreptar au fost pentru munca și lupta învățătorilor, profesorilor și oamenilor noștri de știință și cultură vasta experiență a școlii și pedagogiei sovietice, metodele înaintate de muncă științifică, precum și activitatea rodnică și neobosită a Sindicatului Lucrătorilor din Învățămînt, Școli Superioare și Institute de Cercetări Științifice din marea d-voastră țară.

Cu sinceră admirație și profundă recunoștință, în numele Comitetului Central al Sindicatului Muncitorilor din Învățămînt și Cultură și în numele membrilor noștri de sindical, urăm noi succese în muncă Sindicatului dv., precum și întregului popor sovietic pe linia dezvoltării învățămîntului, științei și tehnicii pe culmi tot mai înalte. Trăiască prietenia romîno-sovietică!

Președinte,
I. NISTOR

CĂTRE SINDICATUL LUCRĂTORILOR DIN INSTITUȚIILE DE CULTURĂ DIN U.R.S.S.

Iubiți tovarăși,

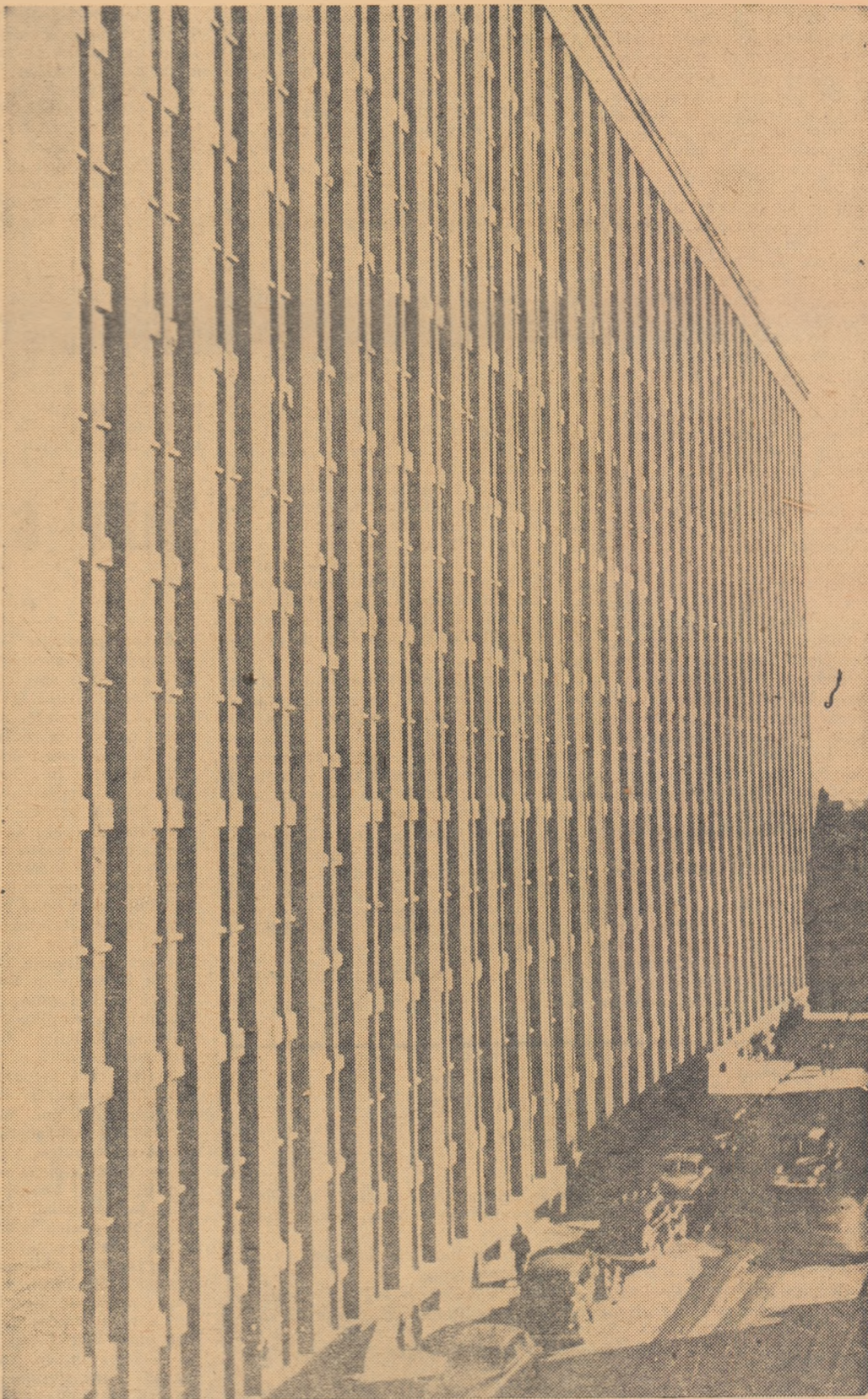
Cu ocazia zilei de 7 Noiembrie ne îndreptăm gîndul către poporul sovietic, făuritorul primului stat lipsit de exploatare, creatorul unei noi culturi și al unei arte realist-socialiste.

Pentru noi, arta și cultura sovietică constituie, atît prin conținutul cît și prin mijloacele lor de exprimare, un mare exemplu de educare a conștiinței socialiste a maselor.

În numele Comitetului Central al Sindicatului Muncitorilor din Învățămînt și Cultură și în numele oamenilor muncii din artă și cultură din patria noastră vă felicităm călduros pentru strălucitele succese obținute în munca și lupta dv. pentru crearea și apărarea înalțelor valori culturale și artistice ale omenirii, pentru pace și progres social.

Trăiască lupta pentru pace și prietenie între popoare!

Președinte,
I. NISTOR

În U.R.S.S. apare în prezent o cincime din numărul total al cărților editate în întreaga lume. Fotografia noastră înfățișează Biblioteca centrală „V. I. Lenin” din Moscova. Prin fondul ei de milioane de volume, dintre care multe exemplare unice, această bibliotecă se numără printre cele mai mari din lume.